

➤ महत्त्वाचे

बॅचलर ऑफ फिजिओथेरेपीच्या विद्यार्थ्यांचा पदवी दिन समारंभ

नाशिक । गोखले एज्युकेशन सोसायटी संचालित महर्षी सर डॉ. मो. स. गोसावी कॉलेज ऑफ फिजिओथेरेपी अँड हॅल्थ केअर मॅनेजमेंट यांच्या विद्यमाने बॅचलर ऑफ फिजिओथेरेपीच्या विद्यार्थ्यांचा पदवी दिन समारंभ संस्थेच्या

गुरुदक्षिणा कॉम्प्लेक्स मधील “शर्मन हॉल” येथे उत्साहात पार पडला. या प्रसंगी गोखले एज्युकेशन सोसायटी संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. आर. पी. देशपांडे, संस्थेचे नाशिक विभागाचे विभागीय सचिव डॉ. राम कुलकर्णी, महाविद्यालयाचे सहायक शाखा सचीव डॉ. एस. व्ही. अमृतकर, महाविद्यालयाचे समन्वयक डॉ. एल. पी. शर्मा, “कस्तुरी इंटीग्रेटेड मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल” चे समन्वयक डॉ. शरद खंडेलवाल, ह्यांच्या उपस्थितीत पार पडला. सदर कार्यक्रमाच्या प्रमुख अतिथी म्हणून प्राध्यापक विकास अकादमी चक्र महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक येथील सहयोगी प्राध्यापक डॉ. गौरांग बक्षी हे होते. या कार्यक्रमाची सुरुवात सरस्वती पूजन व दीपप्रज्वलनाने झाली. सूत्रसंचालन लिला पिंजारी व दिशा मेवानी ह्या विद्यार्थ्यांनी केले. आभारप्रदर्शन डॉ. नुपूर अदमने यांनी केले.

गवई यांच्यावर झालेला

हल्ल्याचा रावळगावला निषेध

मालेगाव । सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश भूषण गवई यांच्यावर ६ ऑक्टोबर रोजी सुप्रीम कोर्टात झालेल्या हल्ल्याच्या पार्श्वभूमीवर रावळगाव येथे रिवॉल्व्हेर पार्टी ऑफ इंडिया (आरपीआय) आणि इंग्ल सोशल ग्रुपच्या वतीने निदर्शने करत तीव्र निषेध व्यक्त करण्यात आला. सकाळी ११ वाजता छत्रपती शिवाजी महाराज चौकात सुरू झालेल्या या निदर्शनामध्ये मोठ्या संख्येने कार्यकर्त्यांनी सहभाग घेतला. कार्यक्रमाची सुरुवात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमा व भारतीय राज्यघटनेच्या पूजनेने झाली. पूजनप्रसंगी आरपीआयचे जिल्हाध्यक्ष प्रशांत गरुड यांच्या नेतृत्वाखाली आंदोलनाचा प्रारंभ झाला. तिवारीवर अंट्रांसिटी कायद्यान्वये तसेच देशद्रोहाचा गुन्हा दाखल करावा, अशी जोरदार मागणी यावेळी करण्यात आली. निदर्शनावेळी जिभाऊ उशिरे, निलेश केदारे, अमोल अहिरे, प्रा. डॉ. स्वप्निल गरुड यांनी तीव्र शब्दांत भूमिका मांडली. सूत्रसंचालन महेंद्र अहिरे यांनी केले.

टाकेद परिसरात बिबट्यांचा वावर

सर्वतिर्थ टाकेद । टाकेद सह परिसरात बिबट्यांच्या हल्ल्याचे प्रमाण वाढले असून, लहान मुलांना लक्ष्य करणारे हे हल्ले चिंताजनक ठरत आहेत. नरभक्षी बिबटे बंदिस्त करण्यासाठी वनविभागाने विशेष मोहीम हाती घेतली असून ठिकठिकाणी पिंजरे लावण्यात आले आहेत. झगतपुरी वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्या आदेशान्वये टाकेद व परिसरातील वाडी-वस्त्यांमध्ये वनपाल व वनरक्षक नागरिकांमध्ये जनजागृती करत आहेत. बिबट्यांविषयी गैरसमज दूर करून सुरक्षिततेच्या सूचना देण्यात येत असून, रोज रात्री गस्त सुरू आहे. नागरिकांना रात्रीच्या वेळी एकटे बाहेर न पडण्याचे, पाळीव प्राणी बंदिस्त ठेवण्याचे, घराजवळ उजेड ठेवण्याचे, झुडपे स्वच्छ करण्याचे तसेच बिबट्या दिसल्यास धाबरून न जाता वनविभागाला कळविण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. या मोहिमेत वनरक्षक गोरख बाटूल, नरसी पवार, स्वामी लोखंडे, अश्विनी पाटील, बोरसे व चालक आंबेडकर आदींचा सहभाग आहे. टाकेद परिसरात दवंडी देऊन आणि सूचना फलक लावून नागरिकांना सतर्क राहण्याचे आवाहन वनविभागाकडून करण्यात आले आहे.

टी. झेड. विद्यामंदिरच्या माजी

विद्यार्थी 59 वर्षांनंतर एकत्र

भगूर । टी. झेड. विद्यामंदिरमधील अकरावी (एस.एस.सी.) 1966-67 च्या बॅचचे माजी विद्यार्थी तब्बल 59 वर्षांनंतर स्नेहसंमेलनासाठी

एकत्र आले. हा ऐतिहासिक सोहळा मुक्तिधाम येथील शाही परिवार हॉलमध्ये मोठ्या उत्साहात पार पडला. या मेळाव्यात 75 वर्षांहून अधिक वयाचे जेष्ठ माजी विद्यार्थी सहभागी झाले होते. भगूर पंचक्रोशीसह ग्रामीण, शहरी तसेच परगावातून आलेल्या विद्यार्थ्यांनी कुमारवयातील शालेय आठवणींना उजाळा देत पुन्हा एकदा शाळेचा सुवर्णकाळ अनुभवला. मेळाव्याचे प्रास्ताविक गणपत मुठाळ यांनी केले. दिवंगत सहकाऱ्यांना श्रद्धांजली अशोक लोया यांनी अर्पण केली. माजी विद्यार्थ्यांचा परिचय लक्ष्मण जारस यांनी करून दिला. जे. पी. गुंजाळ यांनी सूत्रसंचालन करत जुन्या आठवणींना उजाळा दिला. कार्यक्रमाला नारायण कांकरिया, अशोक कापसे, भास्कर बोडके, चंद्रकांत भालेराव, शशिकांत लोया, यमुना शिंदे, विजया काळे, तारा बलकवडे, जगन्नाथ झंवर आदी माजी विद्यार्थी उपस्थित होते. या स्नेहसंमेलनाचे आयोजन जे. पी. गुंजाळ व गणपत मुठाळ यांनी केले होते.

दिन दिन दिवाळी गाई म्हशी ओवाळी असं काही राहिले नाही. गाई म्हशी पूर्वीसारखा राहिल्या नाहीत. दिवाळी ही 'दीन' झालीय.... तीन-चार दिवसांपूर्वी एक जवळची मैत्रीण घरी आली आणि मला म्हटली की चल आपण जरा फिरायला जाऊ. तिला म्हटलं नाही गं, मला जरा दिवाळीची कामं आहेत. तिने प्रश्न विचारला काय काम आहे ? तिला मी सांगितलं की, मला दिवाळीचे फराळ बनवायच आहे आणि मुलं आता सुट्टीमध्ये येणार व त्यांच्याकरता फराळ बनवणे गरजेचे आहे. तिने लागलीच मला उत्तर दिले, 'अरे, विजया...जमाना बदल गया है सब कुछ रेडीमेड मिलता है', काय घरी फराळ बनवते ? त्या एकाच प्रश्नाने माझ्या मनामध्ये दिवाळी का साजरी करायची आणि कशा करता याचे विचार मंथन सुरू झालं.....

सुख वस्तीत असलेल्या नाशिक मधील या अनेक कुटुंबियांमध्ये अशा प्रकारे फराळ विकत घेण्याचा प्रघात सुरू झालेला आहे आणि मग मला सहज जाणवलं की शहरांमध्ये राहणारी दिवाळी आणि ग्रामीण भागामध्ये असणारी दिवाळी या मध्ये जमीन आसमानाचा फरक आहे. त्यामध्ये जाणवते तो श्रीमंती आणि गरिबी मधला भेदभाव व वाढत चाललेली दरी....

दीपावली हा भारतीय संस्कृतीमध्ये

अतिशय महत्त्वाचा असणारा एक सण आहे.

अनेक वर्षांपासून दिवाळी म्हणजे आनंद,

मजा, मस्ती हे समीकरण कायम राहिले.

दिव्यांची आरास, फराळात मजा, फटाक्यांची

आतिशबाजी हे सर्व पूर्वपार चालत आलेले

आहेत. यात काळानुसार बदल जरूर झाला.

नाशिकला 'हार्ट-सेफ' बनविण्याचा ध्यास

विजन्स फाउंडेशनतर्फे जीवनदायी सीपीआर प्रशिक्षणाचा उपक्रम

नाशिक । कोरोना महामारीत ज्यांनी आपल्या जवळच्या व्यक्तींना गमावले आहे, त्या कुटुंबांना भावनिक आधारसोबत व्यावहारिक ज्ञान देऊन सक्षम करण्यासाठी हृदयस्पर्शी उपक्रम राबविण्यात आला. यामध्ये विजन्स युनिक हेल्थकेअर फाउंडेशनच्या वतीने सुमारे २०० नागरिकांसाठी सीपीआर प्रशिक्षण कार्यशाळेचे आयोजन केले होते. रंगटा विद्यालयात झालेल्या या कार्यशाळेत कोविड-१९ बाधितांच्या पत्नी आणि मुलांनी सहभाग घेतला.

फाउंडेशनच्या वतीने विजन हॉस्पिटलच्या वैद्यकीय संचालिका डॉ. सृष्टी विजन यांनी प्रशिक्षण दिले. या कार्यक्रमाच्या आयोजनासाठी दिव्यचेतना फाउंडेशनचे सहकार्य लाभले. ही संस्था महामारीत पालक गमावलेल्या मुलांच्या शिक्षण आणि कल्याणासाठी कार्यरत आहे. हे प्रशिक्षण

अत्यंत सोप्या आणि सहज समजेल अशा पद्धतीने देण्यात आले. यात 'हँड्स-ओन्ली सीपीआर' तंत्र आणि ऑटोमेटेड एक्सटर्नल डिफिब्रिलेटर उपकरणाच्या वापराबाबत मार्गदर्शन केले. सहभागी होताना प्रशिक्षणार्थींनी समाधान व्यक्त केले. उपक्रमाविषयी डॉ. सृष्टी विजन म्हणाल्या, हृदयाशी संबंधित आपत्कालीन परिस्थिती कुठेही येऊ शकते. घरी, शाळेत किंवा कामाच्या

ठिकाणी ही घटना घडू शकते. जर जवळच्या व्यक्तीला सीपीआरचे ज्ञान असेल, तर ते जीवन आणि मृत्यूमधील महत्त्वाचा दुवा ठरू शकते. हे जीवनदायी कौशल्य प्रत्येक नागरिकाच्या मूलभूत जागरूकतेचा भाग बनवणे हे आमचे ध्येय आहे. दरम्यान या कार्यक्रमाला सामाजिक जाणिवेची जोड देत नाशिक लेडीज सर्कलच्या अध्यक्ष शील रावल यांनी एका मुलाच्या शिक्षणासाठी सर्कलच्या वतीने निधीही दान केला. विजन हॉस्पिटलशी संलग्न असलेल्या विजन्स युनिक हेल्थकेअर फाउंडेशनने नाशिकमध्ये आरोग्य जनजागृतीसाठी मोठे काम केले आहे. ज्येष्ठ हृदयरोगतज्ज्ञ डॉ. विनोद विजन आणि प्रसिद्ध हृदयरोगतज्ज्ञ डॉ. चक्रांत विजन यांनी स्थापन केलेली ही संस्था "नाशिकला हृदय-सुरक्षित शहर बनवणे" या ध्येयासाठी अथक प्रयत्न करत आहे.

हंस योग साधना निसर्गोपचार संस्थेतर्फे दिवाळी फराळ वाटप

नाशिक । हंस योग साधना निसर्गोपचार संस्था ऑफलाइन व ऑनलाईन योग वर्ग घेते. सर्वांच्या आरोग्याची काळजी घेण्यासाठी या संस्थेचे ब्रीदवाक्य 'अपना इलाज अपने हात' आहे. या संस्थेद्वारे अनाथ व गरीबांना दिवाळ फराळ वाटप करण्यात आले.

हंस योग साधना निसर्गोपचार संस्थेचे संस्थापक भानुदास फरबत व ऑनलाईन संस्थेचे योग साधक वर्ग यांच्या सर्वांच्या

सहकार्यातून हे फराळ वाटप करण्यात आले. आधार तीर्थ अनाथ आश्रम व मुलेगाव आदिवासी पाड्यावर फराळ वाटप करण्यात आले. यासाठी योगाचार्य मनोहर कानडे, योग शिक्षक जयश्री पाटील, सुष्टी कानडे, रत्ना लाड, मयूर खेरे, दत्तात्रय पुंड, अभिलाष मुळे, शाम गव्हाणे, पार्थ लटके या सर्वांच्या सहकार्याने हे फराळ वाटप करण्यात आले.

विक्रांत मते यांनी मधुमेही बालकांना दिली दिवाळीची अनोखी भेट

नाशिक । दिवाळी साजरी करी करायी यासाठी अनेक सामाजिक संघटना आपापल्या परीने प्रयत्न करीत असतात. विशेषतः झोपडपट्टीमध्ये किंवा गरिबांच्या झोपडीत गोडधोड खायला मिळावे, म्हणून दिवाळीचे फराळ नेऊन दिले जाते. त्यामुळे तेथील बालकांच्या व कुटुंबीयांच्या चेहऱ्यावर आनंदाची एक वेगळीच छटा पाहायला मिळते. अगदी त्याचप्रमाणे नाशिकचे युवा नेते व माजी नगरसेवक विक्रांत मते यांनी दिवाळीचे औचित्य साधून दिडशे मधुमेही बाल रुग्णांना इन्शुलिन व मेडिकल किटचे मोफत वाटप केले.

महागड्या भेटवस्तू, शुभेच्छा देणारे फलक यावर खर्च न करता सामाजिक बांधिलकीतून त्यांनी दीडशे मधुमेही बाल रुग्णांना मोफत इन्शुलिन व मेडिकल किट वाटपाचा उपक्रम हाती घेतला. तसेच त्यांनी गेल्यावर्षी दोनशे लोकांचा विमा उतरवून दिलेले कवच हे त्यांचे सामाजिक कार्य गौरवास्पद असल्याचे प्रतिपादन आय.एम.ए.चे अध्यक्ष डॉ.

दिवाळी कशी साजरी करावी याचा आदर्श

निलेश निकम यांनी याप्रसंगी व्यक्त केले. मधुमेही बालरुग्णांना मोफत मेडिकल किट वाटपाच्या कार्यक्रम प्रसंगी आय.एम.ए.चे अध्यक्ष डॉ.निलेश निकम बोलत होते. खरे तर विक्रांत मते हे करत असलेले कार्य खरोखरच कौतुकासाय असून मते परिवार नेहमीच निस्वार्थ गरजूंची मदत करत असतात. विक्रांत मते यांनी राबविलेल्या उपक्रमाचे त्यांनी कौतुक केले. यावेळी प्रास्ताविकता विक्रांत मते यांनी व आपण दिवाळी निमित्ताने

होणाऱ्या खर्चास फाटा देवून दरवर्षी गरजूंना मदत करण्याचे उपक्रम राबवित असतो. यावेळी आय.एम.ए.चे अध्यक्ष डॉ. निलेश निकम, उपाध्यक्ष डॉ. मनीषा जगताप, 'महासागर'चे संपादक प्रा. जयंत महाजन, मधुमेह तज्ञ डॉ.तुषार गोडबोले व डॉ. यशपाल गोंगटे यांनी कार्यक्रमाचा हेतू आपल्या भाषणात सांगतांना विक्रांत मते यांच्या उपक्रमाचे अनुकरण इतर सामाजिक संस्थांनी करणे आवश्यक असल्याचे सांगितले. या

'ती' दिवाळी अन् 'ही' दिवाळी!

वेगळे अनुभवायला आजकाल मिळत नाही. एकत्र कुटुंबामध्ये सर्व दिवाळीचे पदार्थ हे घरी बनवले जायचे आणि त्या मुळे एकमेकांच्या घरी फराळाला बोलवण्याची सुद्धा एक प्रचलित पद्धत पूर्वी असायची. एकमेकांच्या घरचे फराळाचे पदार्थ खाताना सोबत शेजार धर्म जपला जायचा. त्यामुळे शेजार धर्म घट्ट होण्यामध्ये एक आनंद मिळत असे. ग्रामीण भागातील ग्रामीण शैलीच्या घरासमोर शेणाने सारवलेल्या घरांसमोर रांगोळी काढण्याची जी मजा ती काही औरच होती आणि त्यामध्ये माहेरी आलेल्या मैत्रिणींची खूप दिवसांनंतरची भेट, त्यांच्या त्या सुख दुःखाच्या गाथा, त्यांचा तो मनमुरादपणे आनंद लुटणे हे सर्व काही चित्र आता हरवले आहे. त्यामुळे शहरातली असो किंवा ग्रामीण भागातील असो दिवाळी ही 'दीन' झालेली आहे. त्यामुळे या प्रचलित प्रथेमध्ये काही बदल करता जर आला तर तो काळानुसार केला पाहिजे असं मला वाटतं. वेगळ्या पद्धतीने दिवाळी साजरी करणे गरजेचे आहे. शहरांमध्ये आर्थिक सुबत्ता असल्यामुळे फटाक्यांची जी आतिशबाजी होऊन शहरातील हवेचे प्रदूषण होऊन अनेकांना विविध आजारांचे आयतचं निमंत्रण मिळतं. खरोखर दिवाळी ही 'दीन' झाली, याचा विचार हा सामान्यजणांनी केला पाहिजे. खरं तर या दिवाळीच्या जे काही वसुबास धनत्रयोदशी, नरक चतुर्दशी, लक्ष्मी

पूजन, पाडवा आणि भाऊबीज दिवस साजरे केले जातात, त्या प्रत्येक दिवसाला शास्त्रीय कारणाबरोबरच पंचमहाभूतांची संबंधित एक प्रतीक म्हणून त्या दिवसांकडे बघितलं पाहिजे. आज शहरांमध्ये अनेक घरांमध्ये कामाला असलेल्या मोलकरीण किंवा तुमच्याकडे असलेले मोलकरीण किंवा त्यांची मुलं यांच्या दिवाळीच्या आनंदात त्यांना विविध प्रकारचे मिष्टाने किंवा कपडे देऊन ते साजरी केली तर एक वेगळा आनंद मिळू शकतो आणि हा प्रयत्न प्रत्येकानं करायला हवा. स्वकेंद्रीत कुटुंब व्यवस्थेमुळे दिवाळीतील आनंद एकमेकांप्रति असणारी जिवाळ्याची भावना ही आता कमी होत चालली आहे आणि एक दिवस सण यांत्रिक पद्धतीने साजरा करायचा म्हणून तो साजरा केला जातो. तरीपण प्रथा व रीती परंपरांमुळे 'दिन दिन दिवाळी, गाई-म्हशी ओवाळी' दीपोत्सवाचा हा पहिला दिवस म्हणजे कृतज्ञता आणि वात्सल्य यांच्या सुंदर संगमातून दिवाळीची शुभ सुरुवात उद्धृत करणारा दिवस म्हणजे वसुबास...! बळीराजाच्या म्हणजे पर्यायाने सर्वांच्या घरात कायम दूध दुग्धत आणि शेतात चांगलं पीक बहरू दे, हीच ईश्वरचरणी मनोभावे प्रार्थना करू या! सर्वांना मंगलमय दीपावलीच्या भरभरून शुभेच्छा!

- डॉ. विजया मोगल (गायकवाड) एमडी (आयुर्वेद) एम.ए.(सायकॉलॉजी)

वाडीवन्हे गटात माजी सभापती सोमनाथ जोशी यांचे नाव चर्चेत

सर्वतिर्थ टाकेद । राजकीय दृष्टीने अतिशय महत्त्वपूर्ण समजल्या जाणाऱ्या वाडीवन्हे गटाची जिल्हा परिषद, पंचायत समितीची आरक्षण सोडत पार प्रदीर्घ काळापासून रखडलेली होती. आरक्षण सोडत पार पडल्याने इच्छुक उमेदवारांच्या आशा पल्लवित झाल्या आहेत. वाडीवन्हे गट अनुसूचित जमातीसाठी तसेच गण सर्वसाधारणसाठी राखीव झाल्याने निवडणूक अधिक रंगतदार होणार असल्याचे चित्र दिसत आहे.

गटात आरक्षण जाहीर झाल्याने अनेकांनी गाठीभेटी घेण्यास प्रारंभ केला आहे. गौरागिर्वांच्या सेवेशी नाळ जुळलेले आशाकिरणवाडी येथील रहिवासी असलेले झगतपुरी पंचायत समितीचे सभापती सोमनाथ जोशी यांचा या गटात दांडगा जनसंपर्क आहे. शिवसेना पक्षात सक्रिय असून पक्ष प्रमुख एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वात वाडीवन्हे गटात ते इच्छुक

समजते. 'वैताग वाडीला' तत्कालिन राष्ट्रपती डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम यांनी भेट दिली होती. त्या गावाचे नाव आशाकिरणवाडी असे पडले. ह्या छोट्याशा वाडीत जन्म झालेले सोमनाथ जोशी यांनी कमी वयात अगदी जवळून राष्ट्रपतींची भेट घेऊन समस्या मांडल्या होत्या. त्याची आठवण अजूनही जनतेच्या मनात कायम आहे. श्री जोशी यांनी आगामी जिल्हा परिषद निवडणूक लढवावी अशी मागणी नागरिकांची आहे. आरक्षण सोडत जाहीर होताच मित्र, नातेवाईक, अनेकांनी संपर्क साधून व त्यांची भेट घेऊन आपणच नेतृत्व करावे असे सांगितले. सभापती असताना सोमनाथ जोशी यांनी नागरिकांचे अनेक प्रश्न सोडवले असून गरीब

कुटुंबातील व्यक्तींना घरकूल योजनेचा लाभ मिळवून दिला आहे. ते सुशिक्षित असून त्यांच्या माध्यमातून विकसनशील कामे होऊ शकतात असे मते नागरिकांनी मांडले. दिव्यांग बांधवांसाठी कॅम्प लावणे. त्यांना घरपट्टी सूट देणे, रोजगार निर्मिती साठी साहित्य देणे तसेच पंचायत समितीच्या माध्यमातून महिला सक्षमीकरणसाठी विविध उपक्रम हाती घेतले. सभापती कार्यकाळात आरोग्य विभागासाठी महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आहे. विधवा पेन्शन, निराधार पेन्शन, दिव्यांग पेन्शनचे कॅम्प घेऊन लाभ मिळवून दिला. २०१९ रोजी दिल्ली येथे २६ जनेवारीला तत्कालिन राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांचे विशेष अतिथी म्हणून त्यांना आमंत्रण देऊन बोलावले होते.

भाजपा दिव्यांग आघाडीतर्फे पुरस्काराचे आयोजन

नाशिक । भाजपा दिव्यांग विकास आघाडीच्यावतीने रविवार दि. १९ रोजी सकाळी ११ वा. प्रबोधनकार ठाकरे सभागृह,नवीन सिडको येथे दीपावलीनिमित्त दिव्यांग बांधवांना फराळ वाटप आणि विविध क्षेत्रांमध्ये उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींचा पुरस्कार देऊन सन्मान करण्यात येणार आहे.

यावेळी अध्यात्मिक क्षेत्रामध्ये कार्य करणाऱ्या प्रजापिता ब्रह्माकुमारी संस्थेच्या नाशिक जिल्हा मुख्य संचालिका राजयोगिनी ब्रह्माकुमारी वासंती दीदी यांना जीवनगौरव पुरस्कार. तर दिव्यांगांचे पुनर्वसन करणारे तसेच महिरावणी येथील मातोश्री गीताबाई देवराम पाटील विद्यालयाचे आदर्श उपक्रमशील उपशिक्षक बाळासाहेब सोनवणे यांना दिव्यांगरत्न व समाजभूषण पुरस्काराने गौरविण्यात येणार आहे. यावेळी अनिल नहार, डॉ.अश्विन पारवडे, माजी नगरसेवक राजेंद्र महाले, शिल्पा झारेकर, राजाराम

ब्रह्माकुमारी वासंती दीदी यांना 'जीवनगौरव'; बाळासाहेब सोनवणेंना 'दिव्यांगरत्न , समाजभूषण'

वाघ, सोनाली ठाकरे, अनिता भामरे, एडवोकेट नितीन पाटील, ललित पवार, योगेश मोरे, सचिन अग्रवाल, बाबूजी गुप्ता यांना समाजभूषण तर राजेंद्र शेळके, आकाश पगार, सतीश नांदोडे, गणेश हेमसे, लक्ष्मण

डोळस विलास पाटील या पात्रकारांना "पत्रकार भूषण" या पुरस्काराने गौरविण्यात येणार आहे. यावेळी पुरस्कारार्थींचा मानाचा फेटा, सन्मानपत्र, सन्मानचिन्ह, शाल, गुलाब पुष्प देऊन सन्मान करण्यात येणार आहे. यावेळी ब्रह्माकुमारी संस्थेच्या जिल्हा मुख्य संचालिका ब्रह्माकुमारी वासंती दीदी,आमदार सिमाताई हिरे, उद्योगपती बुधाजी पानसे,भाजपा अध्यक्ष सुनील केदार, ज्येष्ठ समाजसेविका विमलताई आम्हाड आदी प्रमुख अतिथी उपस्थित राहणार आहेत.सर्वांनी उपस्थित राहून दिव्यांग बांधवांची दिपावाली दिगुणीत करावी असे आवाहन बाळासाहेब घुगे आणि यमुनाताई बाळासाहेब घुगे यांनी केले आहे.

असा नगरसेवक होणे नाही

राजकारणापेक्षा समाजा सेवेमध्ये रस असलेल्या विक्रांत मते यांची कामगिरी

नाशिकमध्ये चर्चेला आली आहे. डोळ्यासमोर कोणताही हेतू न ठेवता वेगवेगळे प्रयोग समाजाच्या हितासाठी ते राबवितात. नगरसेवक असताना गोदावरी स्वच्छते अंतर्गत पाण्यावरील घंटागाडी सुरू केली होती. कोरोना काळात पेशंटला मोफत ऑक्सिजन कीट तसेच गरजूंना अन्न कपडे ब्लॅकबेट व धान्य वाटप केले होते. आडागाव येथील मेडिकल कॉलेज येथे स्वस्त पुरीभाजी केंद्र सुरू केले. तेथे दररोज ५०० पेक्षा जास्त रूग्ण व नातेवाईक लाभ घेतात. राजश्री शाहू व ईजिनिअरिंग कॉलेज मधील गरीब विद्यार्थ्यांना फी भरण्यासाठी हातभार लावला. गरीब व हुशार, होतकरू अभियांत्रिकी महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांना सोफा लॅपटॉप बँक सुरू केली. बोटलवद्दारे खेळाडूंना सुविधा उपलब्ध करून देणे, तसेच फार लहानांना मोफत मेडिकल किटचे वाटप यासारखा उपक्रम राबविण्याचा त्यांचा मनोदय असतो. या वर्षी डॉ.तुषार गोडबोले, डॉ. यशपाल गोंगटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली गरजू मधुमेहीग्रस्त बाल रुग्णांची निवड केली. त्यानुसार हा उपक्रम राबविला. या पुढेही आपण असेच सामाजिक उपक्रम राबविणार असल्याचे विक्रांत मते यांनी सांगितले.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी माजी महापौर प्रकाश मते होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन प्रा. दशता अभियानच्या सदस्यांनी परिश्रम सोपान एरंडे यांनी केले. तुषार ठाकरे यांनी

आभार मानले. कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी दक्षता अभियानच्या सदस्यांनी परिश्रम घेतले.

➤ महत्त्वाचे

देवळाली कॅम्पला

पुन्हा बिबट्या जेरबंद

नाशिक । देवळाली कॅम्प परिसरात दहशत माजविणारे बिबटे पकडण्याचा वन खात्याचा सिलसिला सुरूच असून, सोमवारी पहाटे बार्न स्कूलजवळ लावलेल्या पिंजऱ्यात चार वर्षे वयाचा नर बिबट्या जेरबंद झाला आहे. देवळाली कॅम्प, पिंपळगाव खांब या भागात बिबट्यांची वाढती संख्या लक्षात घेता नागरिकांमध्ये भयभयीत वातावरण आहे. गेल्या दिड महिन्यांपासून वन खात्याकडून बिबट्यांना पकडण्यासाठी जागोजागी पिंजरे लावले आहेत. त्यात आतापर्यंत सात बिबटे जेरबंद करण्यात यश आले आहे. सोमवारी (दि.२०) पहाटे देवळाली कॅम्पच्या बार्न स्कूल, ज्युनिअर कॉलेज परिसरात लावलेल्या पिंजऱ्यात भक्ष्याच्या शोधात आलेला बिबट्या सापडला आहे. वन खात्याला याची खबर मिळताच त्यांनी तात्काळ धाव घेत बिबट्याला ताब्यात घेतले. हा बिबट्या चार ते पाच वयाचा असल्याची माहिती वन परिक्षेत्र अधिकारी सुमीत निर्मळ यांनी दिली आहे.

शिंदे सेनेची धुरा सुहास कांदेच्या

हाती; जिल्हा संघटकपदी नेमणूक

नाशिक । शिंदे सेनेत स्थानिक व जिल्हा पातळीवर पदाधिकाऱ्यांमध्ये बेबनाव व पदाधिकाऱ्यांची गटबाजी लक्षात घेता आगाामी स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीत पक्ष शिस्त तसेच संघटन बळकट करण्यासाठी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी आमदार सुहास कांदे यांची जिल्हा संघटकनदी नेमणूक केली आहे. सध्या नाशिक जिल्ह्याची जबाबदारी सचिव भाऊसाहेब चौधरी, राम रेपाळे, उपनेते व जिल्हा प्रमुख अजय बोरसे, जिल्हा संपर्कपदी विजय कर्जंकर, सहसर्पक प्रमुखपदी राजू लवटे यांच्यावर सोपविण्यात आली आहे. यातील प्रत्येक नेत्याचे विविध गट कार्यरत असून, त्यातून संघटनेतील बेबनाव वेळोवेळी समोर आला आहे. त्यामुळे पक्ष संघटनेकडे पदाधिकाऱ्यांचेच दुर्लक्ष झाल्याची भावना शिवसैनिक व्यक्त करू लागले होते. अशातच स्थानिक स्वराज्य संस्था व महापालिकेची निवडणुकीचे वातावरण ताणण्यास सुरुवात झाली आहे. अशात पक्षात शिस्त व गटबाजीला आळा घालण्यासाठी आमदार सुहास कांदे यांनी पक्षाने बळ दिले आहे. कांदे हे भुजबळांचे कट्टर विरोधक मानले जातात. त्यांच्या पक्ष संघटनेतील समावेशामुळे सामान्य शिवसैनिकांना बळ मिळण्याची शक्यता गृहीत धरून कांदे यांची जिल्हा संघटकपदी नेमणूक करण्यात आली आहे.

'त्या' तिघांची आत्महत्या; कर्मभूमी

एक्सप्रेसच्या पायलटचे स्पर्चीकरण

नाशिक । लोकमान्य टर्मिनसहून बिहार कडे जाणाऱ्या कर्मभूमी एक्सप्रेसमधून तिघे जण पडल्याची घटना शनिवार (दि.१९) समोर आली होती. यातील दोन जणांचा जागीच मृत्यु झाला असून एक जण गंभीर जखमी आहे. सुरुवातीला ट्रेनमधील गर्दीमुळे हे तिघे जण खाली पडल्याची चर्चा होती, परंतु आता या घटनेला वेगळे वळण मिळाले आहे. ट्रेनमधून पडून नाहीतर ट्रेन समोर या तिघांनी आत्महत्या केली, अशी माहिती ट्रेनचे लोकोपायलट एस देते यांनी ओढा रेल्वे स्थानकात दिली आहे. कर्मभूमी एक्सप्रेसने दिवाळीसाठी हे तरुण बिहारला जात होते. गाडीला जास्त गर्दी असल्याने तिघे जागेच्या कमतरतेमुळे खाली पडल्याची प्राथमिक माहिती समोर आली होती. परंतु लोको पायलट दिलेल्या माहितीमुळे या घटनेचा उलगडा झाला असून आत्महत्या का केली याचे कारण अद्याप अस्पष्ट आहे.

महाराष्ट्र हास्ययोग संघाची

सावली वृद्धाश्रमात दिवाळी

नाशिक । महाराष्ट्र हास्ययोग संघ, नाशिक शाखेतर्फे सुनील कोटगी यांच्या उपस्थितीत या वर्षी

दिवाळी विशेष उपक्रम म्हणून संधातील क्रियाशील व मदतगार सदस्यांनी सावली वृद्धाश्रम येथे भेट देऊन तेथील वृद्धांबरोबर दिवाळीचा जल्लोच साजरा केला. संधाच्या विविध हास्य कलमधून वृद्धाश्रमासाठी दैनंदिन गरजांच्या वस्तू आणि किराणा साहित्य गोळा करण्यात आले. मूळ उद्दिष्ट होते की एका महिन्यापुरते साहित्य भेट द्यावे, परंतु सदस्यांच्या अपार उत्साहामुळे जवळपास तीन महिन्यांचा साठा जमा झाला. सावली वृद्धाश्रमाचे संचालक यांनी महाराष्ट्र हास्ययोग संघ, नाशिकच्या सर्व सदस्यांचे मन:पूर्वक आधार मानले आणि या सेवेबद्दल विशेष कौतुक केले. याप्रसंगी सुनील कोटगी म्हणाले, हास्य ही फक्त औषध नव्हे तर एक संस्कार आहे. दिवाळी फक्त दिवे लावण्याची नव्हे, तर कोणाच्या आयुष्यात उजेड आणण्याची संधी आहे. सहभाग घेतलेल्या सर्व हास्य कलबचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व क्रियाशील सदस्य यांचे उपस्थितीत कार्यक्रम संपन्न झाला हा उपक्रम सामाजिक जबाबदारीसोबत मानवी संवेदनांचा सुंदर संगम ठरला असून, पुढील काळातही महाराष्ट्र हास्ययोग संघ असे अनेक जनिहार्ताथ उपक्रम राबवणार असल्याचे निवृत्त बी.एस.एन.एल. सहसर्पक अधिकारी गणेश बोरसे यांनी सांगितले.

दोन दिवसांत पाणी नाही तर गंगापूर धरणावर आंदोलन

नाशिक । जिल्ह्यासह मराठवाड्याचीही तहान भागवणारे गंगापूर धरण ओसंडून वाहत असतानाही नाशिक शहर परिसरात मानवनिर्मित पाणी टंचाईची समस्या गंभीर रूप धारण करत आहे. याचे मुख्य कारण म्हणजे, संपूर्ण शहराला पाणीपुरवठा करणाऱ्या जलशुद्धीकरण केंद्रावर अधिकारी कर्तव्य टाळून मजुरीकडून पाणी सोडण्याचे अत्यंत महत्त्वाचे काम करून घेत असल्याचे धक्कादायक वास्तव समोर आले आहे.

यासोबतच, क्लोरीन मिसळणाऱ्या टाकीचा स्टॉप कोसळल्याने नाशिककरांचे आरोग्य अक्षरशः धोक्यात आले आहे, अशी भीषण परिस्थिती समोर आली आहे. येत्या दोन दिवसात पाणी पुरवठा सुरळीत झाला नाही तर गंगापूर धरणावर आंदोलन करण्याचा इशारा अमोल पाटील यांनी दिला आहे. प्रभाग क्रमांक ९ मधील शिवाजीनगरवासियांसाठी 'घरणा उशाशी, मात्र कोरड घशाशी' अशी परिस्थिती आहे. गेल्या दोन महिन्यांपासून हा भागात पाणीपुरवठा सुरळीत होत नसल्याने नागरिक संतप्त झाले आहेत. माजी नगरसेविका लता पाटील, माजी नगरसेवक रवींद्र धीवरे आणि ऊर्जा युवा फाउंडेशन संस्थापक अध्यक्ष अमोल पाटील यांनी पाणीपुरवठा अधिकारी रवींद्र धारणकर व अतिरिक्त आयुक्त प्रदीप चौधरी यांना निवेदन दिले होते. या समस्यांची गांभीर्यता तपासण्यासाठी अमोल पाटील यांनी सातपूर विभागाचे

अमोल पाटीलांचा इशारा । जलशुद्धीकरण केंद्रात डेन्सिटी नोंद १३ ऑगस्टपासून गायब

उपअभियंता विनायक गांगुर्डे आणि कनिष्ठ अभियंता साहेबराव राऊत यांना बोलावले होते.

अधिकाऱ्यांची पोलखोल !

शनिवारी पहाटे पाच वाजताच छत्रपती शिवाजीनगर धुवनगर श्रमिकनगर भागातील पाणीपुरवठ्याची पाहणी करताना या अधिकाऱ्यांना नागरिकांच्या तीव्र रोषाला सामोरे जावे लागले. अनेक भागांत नळाला पाणीच नसल्याचे अधिकाऱ्यांनी स्वतः मान्य केले. पाण्याच्या टाकीवरून पाणी सोडलेले असतानाही पाणीच नसल्याचे उघड झाल्यावर 'वालमन'च्या कामात जुटी आढळल्याने वालमनवर कारवाई करण्याचे आश्वासन उपअभियंता विनायक गांगुर्डे यांनी दिले आहे. येत्या दोन दिवसांत पाणीपुरवठा सुरळीत न झाल्यास गंगापूर धरणावर आंदोलन करण्याचा इशारा अमोल पाटील यांनी दिला आहे. 'पाणी कुठे मुरतेय' हे शोधण्यासाठी

अमोल पाटील आणि अधिकाऱ्यांनी छत्रपती शिवाजीनगर जलशुद्धीकरण केंद्र गाठले, तेव्हा अधिकच धक्कादायक वास्तव समोर आले. या केंद्रावरील क्लोरीन मिक्स करणाऱ्या टाकीचा स्टॉप (छत) कमकुवत होऊन काही भाग कोसळला असल्याचे दिसून आले! जलशुद्धीकरणाच्या अतिमहत्त्वाच्या टप्प्यात ही गंभीर जुटी आढळल्याने महापालिका अक्षरशः नाशिककरांच्या जीवाशी खेळत असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. येथील कर्मचाऱ्यांनी इतर स्टॉपही कमकुवत झाल्याचे सांगितले आहे. या जलशुद्धीकरण केंद्रावर अनेक तांत्रिक अधिकारी व कर्मचारी नियुक्त असताना ते कामावर वेळेवर उपस्थित नसल्याचे उघड झाले आहे. केंद्रावर सुरक्षारक्षक फक्त रात्रपाळीलाच उपलब्ध असून दिवसाची सुरक्षा 'रामभरोसे' असल्याचंही निदर्शनास आले आहे. तीन सुरक्षारक्षकांची मागणी असताना एकाच सुरक्षारक्षकावर कामभागवले जात आहे.

विनयनगर येथे सांज सुरेल गीतांची मैफील संपन्न

नाशिक । दिपावली सणाच्या पार्श्वभूमीवर प्रभाग २२ चे माजी नगरसेवक यशवंत निकुळे, माजी नगरसेविका रुपाली निकुळे व विनय नगर ज्येष्ठ नागरिक संस्थेच्या वतीने दीपावली सांच मैफीलीचे आयोजन जयप्रकाश छाजेड उद्यानामध्ये रविवारी (दि१९) सायंकाळी करण्यात आले होते.

महाराष्ट्राचे सुप्रसिद्ध गायक ज्ञानेश्वर मेश्राम (माऊली),

पार्श्वगायिका खुशी भोजक यांनी कानडा राजा पंढरीचा, चला जेजुरीला जाऊ, कांदा मुळा भाजी अनेकधी विवडाई माझी, राधा ही बावरी आदी सुप्रसिद्ध भक्तीगीते भजन, हिंदी, मराठी गीते सादर करत रसिक श्रोत्यांची मने जिंकली. त्यांना गायक अर्जुन तांबे, गायिका मिनल धोडपकर, की बोर्ड अनिल धुमाळ, तबला महेश धोडपकर, ऑक्टोपॅड देवानंद पाटील, प्रतीक पाटील

यांनी साथ दिली. तर सूत्रसंचालन सचिन जाधव यांनी केले. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख अतिथी म्हणून मध्य विधानसभेच्या आमदार प्रा.देवयानी फरांदे उपस्थित होत्या. या ठिकाणी सुसज्ज असे उद्यान उभारले गेले आहे. त्यातच आज पहिल्यांदाच दीपावलीच्या पूर्वसंध्येला सुरेख अशा सांज मैफीलीचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाचे आयोजन करणारे माजी नगरसेवक

भाजपच्या माजी नगरसेवक संगिता गायकवाड यांचा ठाकरे गटात प्रवेश

नाशिक । महापालिका निवडणूकीच्या तोंडावर ठाकरे गटात इन्कमिंग सुरू झाले असून, भाजपाच्या नगरसेविका संगिता गायकवाड, हेमंत गायकवाड आदींनी सोमवारी मातोश्रीवर जावून ठाकरे गटाचे शिवबंधन बांधले. पक्ष प्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्या उपस्थितीत हा प्रवेश सोहळा झाल्याने भाजपाला मोठा धक्का बसला आहे. येत्या काही दिवसात आपखी मोठे प्रवेश होणार असल्याचे उपनेते दत्ता गायकवाड यांनी सांगितले.

राज्यात दोन्ही ठाकरे बंधूंची महापालिका निवडणूकीत युती होणार असल्याची शक्यता निर्माण झाल्यामुळे शिवसेना व मनसेत उत्साहाचे वातावरण आहे. दुसरीकडे शिंदे सेनेतील इन्कमिंग

थांबली असून, भाजपातही मोठी भरती झाल्याने विद्यमान आमदारांना निवडणूकीत तिकीट मिळण्याची शाश्वती राहिलेली नाही. ठाकरे गटात दोन वर्षांत मोठी पडझड होऊन अनेकांनी शिंदे सेनेची पायरी गाठली. परंतु आता राजकीय चित्र बदलू लागल्याने ठाकरे गटात उत्साह व्यक्त केला जात आहे. अशातच भाजपाच्या नगरसेविका संगिता गायकवाड, भाजपाचे पदाधिकारी हेमंत गायकवाड, प्रा. डॉ.लक्ष्मण सुरेश शेंडोरे, किमया विवेक बागुल

रोहिणी उखाडे, प्रवीण पाटील, अंकुश अशोक व्हावल, सिमा ललबाणी, बबोता मोरे, सुजाता गोखरे, सुजाता गवंदे, कांचन चव्हाण, जयकुमार ललबाणी, सत्यम खोले यांनी ठाकरेंच्या उपस्थितीत पक्षात प्रवेश केला. यावेळी उपनेते दत्ता गायकवाड, जिल्हा प्रमुख डी. जी. सूर्यवंशी, महानगरप्रमुख प्रथमेश गीते, माजी आमदार वसंत गीते, विनायक पांडे, मसूद जिलानी, भारती ताजनपुरे, स्वाती पाटील आदी उपस्थित होते.

लॉॅंढे टोळीतील निखिल निकुंभ ताब्यात

नाशिक । सातपूर येथील गोळीबार प्रकरणी माजी नगरसेवक प्रकाश लॉॅंढे व पूर दिपक लॉॅंढे हे पोलीसांच्या ताब्यात असतांना गुन्हे शाखेने गेल्या पंधरा दिवसांपासून फरार असलेला निखील मधुकर निकुंभ (रा. खुटवडनगर) हा संशोधित ठाण्याच्या मिरा भाईंदर येथे दडून बसल्याची माहिती मिळताच पोलीसांनी त्याला ताब्यात घेतले आहे.

शहरातील गुन्हेगारी रोखण्यासाठी पोलीस आयुक्त संदीप कर्णिक यांनी कोणाचाही मुलाहिजा न ठेवता गुन्हेगारांची धरपकड सुरू केली आहे. अनेकांना पोलीस कोठडीत तर काहींना तुरुंगाची हवा खावी लागली आहे. अशातच सातपूर येथे हॉटेलच्या बाहेर गोळीबार करून फरार झालेला निखील निकुंभ हा गुन्हा घडल्यापासून फरार होता. गुन्हे शाखेने त्याच्या शोधासाठी कसब

पणाला लावली असतांना ठाणे जिल्ह्यात निकुंभ दडून बसल्याची खबर लागल्याने मिरा भाईंदर येथील केनवूड टॉवर सोसायटी येथे जावून त्याला बेड्या ठोकल्या. त्याच्यावर खुनाचा प्रयत्न करणे, अंबड पोलीस ठाण्यातील खंडणी प्रकरणासह सहा गंभीर गुन्हाची नोंद आहे.

नाशिक विमानतळावरील नवीन धावपट्टी सिंहस्थ कुंभमेळ्यापूर्वी कार्यान्वित करा

मंत्री भुजबळ यांची केंद्रीय संरक्षण मंत्र्यांकडे मागणी

नाशिक । नाशिक विमानतळावर उभारण्यात येत असलेली ३००० x ४५ मीटर लांबीची नवीन धावपट्टी सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ पूर्वी कार्यान्वित करून नागरी विमान सेवेसाठी परवानगी देऊन सुरू करण्यात यावी अशी मागणी राज्याचे अन्न,नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री छगन भुजबळ यांनी केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांना दिलेल्या पत्रात केली आहे.

केंद्रीय संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांना दिलेल्या पत्रात म्हटले आहे की. नाशिक विमानतळावर ३००० x ४५ मीटर लांबीची नवीन धावपट्टी निर्माण करण्यात येत आहे. सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ पूर्वी नाशिक विमानतळावर नवीन धावपट्टी नागरी विमानांच्या ऑपरेशन्ससाठी वापरण्याची परवानगी

देऊन ती तातडीने सुरू करण्याची नितांत गरज आहे. नाशिक विमानतळ हे हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेडच्या मालकीचे असून ते चालवले जाते. या २२ एकरांवर परसलेल्या ८,२६७ चौ.मी. बिल्ट-अप क्षेत्रफळ असलेल्या नाशिक विमानतळ टर्मिनल इमारतीत आधीच प्राउंड लाईटिंग सुविधा, इन्स्ट्रुमेंट लँडिंग सिस्टम आहे. नाशिक भूमी हे आध्यात्मिक तीर्थक्षेत्रासाठी एक पवित्र स्थान आहे. कुंभमेळा हा सर्वात मोठा पवित्र उत्सव आहे ज्यामध्ये ५ कोटींहून अधिक भाविक नाशिकमध्ये पवित्र स्नानासाठी गोदावरीच्या काठावर गर्दी करतील अशी अपेक्षा आहे. कुंभ हा केवळ एक धार्मिक आणि आध्यात्मिक कार्यक्रम नाही तर जगातील एक ज्योतिषीय, सांस्कृतिक आणि खगोलशास्त्रीय कार्यक्रम आहे.

कुंभमेळा ज्ञानाच्या प्रकाशाचा स्रोत मानला जातो जिथे भाविक आध्यात्मिक साधक होण्यासाठी आणि शाश्वत आत्म-साक्षात्कारासह सकारात्मक लहरी अनुभवण्यासाठी येतात. कुंभमेळा हा खगोलशास्त्र, ज्योतिषशास्त्र, पवित्रता, धार्मिक रीतिरिवाज आणि सामाजिक-सांस्कृतिक रीतिरिवाज आणि निरीक्षणाचे विज्ञान एकत्र आणणारा उत्सव असल्याचे म्हटले आहे. त्यामुळे सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ पूर्वी नाशिक विमानतळावर नवीन ३००० x ४५ मीटर धावपट्टी सुरू करण्यासाठी व्यापक आढावा घेऊन नागरी विमान ऑपरेशन्ससाठी त्याचा वापर करण्याची परवानगी द्यावी. त्यातून नाशिकला एअर कनेक्टिव्हिटी वाढविण्यात खूप मदत होईल असे मंत्री छगन भुजबळ यांनी म्हटले आहे.

ज्येष्ठांचा सल्ला खूप उपयोगी पडतो : बडगुजर

नाशिक । भाजपाचे ज्येष्ठ नेते सुधाकर बडगुजर आणि ज्येष्ठ माजी नगरसेविका हर्षा बडगुजर यांनी म्हणजेच नागरिकांसमवेत दीपावलीचा सण साजरा करून त्यांचे आशीर्वाद घेतले. प्रमुख पाहुणे म्हणून भाजपाचे प्रदेश प्रवक्ते लक्ष्मण सावजी, महानगराध्यक्ष सुनील केदार उपस्थित होते.

ज्येष्ठ नागरिक ही देशाची संपत्ती असून त्यांच्या संस्कारावरच भावी पिढी तग धरून आहे. कोणताही उपक्रम राबवताना किंवा निर्णय घेताना ज्येष्ठांचा सल्ला मला खूपच उपयुक्त ठरतो,असे सुधाकर बडगुजर यांनी आपल्या मनोगतात सांगितले. लक्ष्मण सावजी आणि सुनील केदार यांनी ज्येष्ठांबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करून भावी पिढी घडविण्यासाठी महत्वाची भूमिका बजावण्याचे आवाहन त्यांना केले.यावेळी सर्व ज्येष्ठ नागरिकांना मिठाईचे वाटपही करण्यात आले.

बडगुजर दांपत्याची ज्येष्ठांसमवेत दिवाळी साजरी

सुधाकर बडगुजर यांनी आम्हाला अनेक सोयी सुविधा उपलब्ध करून दिल्या असून आमची ते सातत्याने विचारपूस करीत असतात. आम्हाला ते कुटुंबातील एक सदस्य समजतात. आमच्या आरोग्याचीही ते सातत्याने काळजी घेतात आणि म्हणूनच त्यांचे कार्य खुलून दिसते असे श्री समर्थ ज्येष्ठ नागरिक संघाच्या पदाधिकाऱ्यांनी सांगितले.

दिलीप दातीर, शीला भामरे, संजय भामरे कैलास चुंबळे, मनोहर बोराडे, प्रकाश अमृतकर, गोकुळ नारे, सुरेश होळकर, साधना मटाले, नंदिनी जाधव, गोपी गिलबिले, सुरेश होळकर,ज्येष्ठ नागरिक संघाचे उपाध्यक्ष नानासाहेब निकम, सचिव गोपीनाथ सोनवणे, जगन्नाथ मालपुरे, सुभाष अमृतकर, यशवंत गायकवाड, कृष्णा शिरसाट, सुरेश बोरसे, कौतिक शेळके, सुरेश बोरसे, गोविंद ठाकूर, दत्तात्रय पितळे, हरिभाऊ आढाव आदी उपस्थित होते.

कै. बाळासाहेबांचे आयुष्य हे समाजसेवेचे एक अखंड विद्यापीठ : मंत्री भुजबळ

नाशिक । शिक्षण, सहकार, जलसंधारण, पर्यावरण, समाजसेवा यासह विविध क्षेत्रात अमूल्य योगदान देणारे कै.बाळासाहेब वाघ यांचं आयुष्य हे समाजसेवेचे एक अखंड विद्यापीठ होते. कै.बाळासाहेब वाघ यांनी निर्माण केलेल्या संस्था, मूल्ये आणि विचार हेच त्यांचे खरे स्मारक आहेत. या महाराष्ट्र धुरिणींच्या विचारांवर आणून सर्वांनी वाटचाल करायला हवी असे प्रतिपादन राज्याचे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री छगन भुजबळ यांनी केले. कै.बाळासाहेब देवकाम वाघ यांच्या ९३ व्या जयंती निमित्त के.के.वाघ अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मैदान नाशिक येथे जयंती कार्यक्रम पार पडला. यावेळी आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते. यावेळी कै.बाळासाहेब वाघ यांना

आदरांजली वाहत मंत्री छगन भुजबळ म्हणाले की, शिक्षण हे अतिशय महत्त्वाचे असल्याने महात्मा फुले आणि सावित्रीबाई फुले यांनी बहुजन समाजातील नागरिकांना शिक्षणाची कवाड खुली करून दिली. त्यासाठी आपले संपूर्ण आयुष्य वेचले. त्यांच्या कार्याचा वसा घेऊन महाराष्ट्रातील धुरीणांनी बहुजन समाजातील विद्यार्थ्यांना चांगलं शिक्षण

मिळावे यासाठी प्रयत्न केले. त्यामध्ये पद्मश्री काकासाहेब वाघ, कै.बाळासाहेब वाघ यांचे नेतृत्व आहे. के.के.वाघ शिक्षण संस्थेचे वटवृक्ष त्यांनी निर्माण केलं. या समाज धुर्मिणींनी जे काम केलं त्यांच्या विचारांवर आपल्या सर्वांना पुढे जायला हवे असे त्यांनी सांगितले. ते म्हणाले की, कै.वाघ साहेब हे नाव फक्त नाशिक जिल्ह्यासाठीच नाही,

तर संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी प्रेरणेचा दीपस्तंभ ठरले. त्यांनी आयुष्यभर त्यांनी प्रत्येक क्षण समाजाच्या सेवेच्या, शिक्षणाच्या आणि सहकाराच्या उन्नतीसाठी समर्पित केला. त्यांच्या नेतृत्वाखाली के.के.वाघ शिक्षण संस्था आज महाराष्ट्रातील सर्वात प्रतिष्ठित शैक्षणिक समूहांपैकी एक झाली. कै.वाघ यांनी नेहमीच सांगितले कि, “शिक्षण हे फक्त पदवी मिळवण्यासाठी नसते, ते माणूस घडवण्यासाठी असते.” हे त्यांचे तत्त्वज्ञान प्रत्येक विद्यार्थ्याने आत्मसात केले. त्यांनी संस्थेला केवळ शाळा-महाविद्यालयांच्या स्वरूपात वाढवले नाही, तर मूल्याधिष्ठित शिक्षणसंस्कृती रुजवली असल्याचे त्यांनी सांगितले. यावेळी माजी मंत्री बाळासाहेब थोरात, खासदार राजाभाऊ वाजे, खासदार शोभाताई बच्छाव, खासदार भास्कर भामरे, आमदार दिलीप बनकर, श्रीमती शंकुतला वाघ, माजी खासदार प्रतापराव वाघ,

माजी आमदार नितीन भोसले, चांगदेवराव होळकर, राजाराम पानगव्हाणे, शरद आहेर, डॉ.सुनील.ढिकले, अरविंद कोरे , माणिकराव बोरस्ते, डॉ.दिनेश बच्छाव, डॉ.अनिवृद्ध धर्माधिकारी, अशोक वाघ, अमोल कोल्हे, सुरेश खेताडे, लक्ष्मण सावजी, डी. के.जगताप, राजेंद्र डोखळे, अॅड. लांडगे, अॅड. इंद्रभास रायते, सुरेश भोज, जगानन शेलार, संजय होळकर, के.के.पाटील, के.एन.नांदुरकर यांच्यासह विविध क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित होते. यावेळी आमदार दिलीप बनकर यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. तर संस्थेचे संचालक अजिंक्य वाघ यांनी आभार मानले.

बापू, यदा कदाचित स्वर्गातून तुम्ही पृथ्वीवर आलात, तर आम्हाला सगळ्यांना तुम्ही माफ कराच. कारण तुमचं नाव घेण्याची ज्यांची लायकी नाही, त्यांनी उठावं आणि तुमच्याबद्दल काहीही बोलवं. त्यामुळे आम्हालाच आमची लाज वाटते, मूर्खांच्या सानिध्यात राहणाऱ्यांना मूर्खच म्हटलं जातं, मग गाढवाच्या सानिध्यात राहणाऱ्यांना काय म्हणणार? सरकार मुझसे डरती है, दाऊद इब्राहिम मुझसे डरता है, असा दावा करणारा कुणीतरी विद्वान (?) सरकारच्या आशीर्वादाने काहीही बोलतो आणि सरकार त्याला संरक्षण देते, हेच या जनतेचं दुर्भाग्य समजावे लागेल. मी ह्याएन्काऊंटर होण्याच्या टप्प्यावर होतो, असं म्हणणाऱ्याचा खरोखरच 'एन्काऊंटर' झाला असता, तर आज महात्मा गांधीबद्दल इतके वाईट उद्गार कोणी काढलेच नसते. स्वतःचा डीएनए डाकूच्या खानदानीतला असताना व त्याची कडुली खुलेआम दिल्यानंतर इतरांचा डीएनए तपासायची या विद्वानाला गरजच काय? महात्मा गांधींची हत्या करणाऱ्या नथुराम गोडसे, धर्मवीर आनंद दिघे व एकनाथ शिंदे यांचा डीएनए सारखाच असल्याचा दावा उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना मान्य आहे का? हे त्यांनी एकदा तरी जाहीर करावे. तसं जर नसेल तर कायद्याचं अगाध ज्ञान (?) असलेल्या गुणरज सदावर्त नामक वैचारिक कफल्लकाला सरकार म्हणून शिंदे काय सजा देणार? कुणाची तुलना कुणाबरोबर करावी याची जर अवकल नसेल तर सरकारने देखील अशा वैचारिक देवळाखोरांना का सांभाळवे? जो माणूस महात्मा गांधींच्या खुन्याला 'पंडित' उपाधी लावून बोलतो, ते भाजपला, संघाला मान्य जरी असले तरी एकनाथ शिंदेंना ते कसे काय मान्य आहे? त्याचा खुलासा त्यांनी केला नाही तर शिंदेंची सेना भाजपमध्ये विलीन करायला काहीही हरकत नाही.स्वर्गवासी आनंद दिघे नथुराम गोडसेला मानत होते. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आनंद दिघे यांना मानतात. याचाच अर्थ या तिघांचाही डीएनए सारखाच आहे, असा दावा गुणरज सदावर्त करतात. पण हा दावा शिंदेंनी अद्यापही खोडलेला नाही. नथुराम गोडसेंना मानणाऱ्या आनंद दिघेचा आणि एकनाथ शिंदेंचा डीएनए एक असल्याचे सदावर्त म्हणाले, तरीही कुणीच काहीही प्रतिक्रिया द्यायची नाही? महात्मा गांधींची हत्या करणाऱ्या व्यक्तीला पंडित असं ते कसं म्हणू शकता? पण याबाबत जेव्हा या सदावर्तेंना विचारण्यात येते, त्यावेळी त्यांच्याकडून आलेली उत्तरे डोक्याला हात लावणाऱ्यासह असतात. दुर्लक्ष करावे तर समाजातून कुकीचा संदेश जातो. त्यामुळे सरकारनेच एकदा या महाशयांचा योग्य तो 'बंदोबस्त' केला तर बरे होईल असे वाटते. अन्यथा अशा लोकांचा बंदोबस्त करणारी यंत्रणा समाजामध्ये असतेच. पण कुणीही कायदा हातात घेऊन येऊ अशी भूमिका सरकारची असते. एका बाजूला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव घ्यायचे व दुसऱ्या बाजूला त्यांच्याच विचारांना तिलांजळी द्यायची, असा वकील सरकाराी आश्रयाने समाजामध्ये दुही माजवतो. पण सरकार काही करत नाही याचे शल्य जनतेमध्ये मात्र पोहोचले आहे.

गुणरज सदावर्त हे महाराष्ट्रातील विधिसाहेब. महाराष्ट्र शासनाने २०१८ साली मराठा समाजाला सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास प्रवर्गातर्गत आरक्षण दिले होते. मात्र मराठ्यांना दिलेले आरक्षण हे असंवैधानिक असल्याची यांचिका त्यांनी सर्वोच्च न्यायालयात यशस्वीपणे लढवली. तेव्हापासून ते प्रकाश झोतात आले. अर्थात ही सर्व कामे त्यांच्याकडून करून घेतली जातात, त्याबद्दल सर्व माहिती मराठा माध्यमांमध्ये सतत पसरत असतात. त्यावेळी जो काही संवाद आहे तो ऐकल्यावर सदावर्तचे 'स्टॅड' लक्षात येते.

परंतु ताळतंत्र नसलेल्या सदावर्तकडून एक दिवस महाराष्ट्रात उद्रेक झाल्याशिवाय राहणार नाही असे बोलले जाते. भारतीय राज्यघटनेवर पीएच.डी केलेले सदावर्त ज्या पद्धतीने वर्तन करतात, त्यावरून त्या पीएच.डी बद्दलही चर्चा सुरू झाली आहे. मराठावाड्यातील रमेश पाटील नावाच्या एका कार्यकर्त्याने सदावर्तेंना त्यांच्याच भाषेत दिलेली उत्तरे समाज माध्यमांमध्ये सतत पसरत असतात. त्यावेळी जो काही संवाद आहे तो ऐकल्यावर सदावर्तचे 'स्टॅड' लक्षात येते.

महात्मा गांधी बद्दल सतत गरळ ओकणाऱ्या सदावर्तकडून नथुराम गोडसे यांचे सतत कौतुक केले जाते. त्यामुळे एका विशिष्ट वर्गाचे ते लाडके बनले गेले आहे. परंतु त्यांच्या संगतीत असणाऱ्यांवर कधीही बुमरंग होऊ शकते असे त्यांचे वर्तन असते. मुंबई एसटी बँकेच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत काही दिवसांपूर्वी झालेल्या गोंधळानंतर वकिल गुणरज सदावर्त वादाच्या भोवऱ्यात सापडले होते. सदावर्त आणि मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेना गटातील कार्यकर्त्यांमध्ये झालेल्या वादाचे व्हिडीओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्यानंतर आता सदावर्त यांनी महात्मा गांधी, नथुराम गोडसे, एकनाथ शिंदे व आनंद दिघे यांच्याबाबत वादग्रस्त विधान केले आहे.

गांधीजींची हत्या नेमकी का झाली ?
महात्मा गांधी यांची हत्या अत्यंत क्लेशदायक असली तरी भारताबरोबर जगालाही त्यावेळी धक्का बसला होता. कारण संपूर्ण जगाच्या पाठीवर मानवतेचा, शांततेचा व अहिंसेचा मंत्र देणारे ते युगपुरुष ठरले होते. पण अविचारामुळे त्यांची हत्या झाली व त्याचे समर्थन दुष्ट प्रवृत्तीच्या लोकांकडून सुरू झाले. महात्मा गांधींनी मुख्यतः अहिंसा, सर्वधर्म समभाव, आणि हिंदू-मुस्लीम एकता यासारख्या धोरणांवर भर दिला होता. त्यांचे काही निर्णय, जसे की पाकिस्तानला आर्थिक मदत देणे किंवा मुस्लिमांसाठी अधिक सहानुभूती दाखवणे, हे काही हिंदू राष्ट्रवाद्यांना योग्य वाटले नाही. त्यांना वाटायचं की गांधींच्या धोरणामुळे हिंदू समाजावर अन्याय होत आहे. या कारणामुळे गोडसेने गांधींच्या हत्या केली आणि त्यामुळे काही लोकांना ते कृत्य योग्य वाटलं. महात्मा गांधींच्या धोरणांमध्ये अहिंसा आणि शांती यांना प्रामुख्याने स्थान होते, पण ते त्यांच्या काळातील हिंदू-मुस्लीम तणावांवर आणि भारताच्या विभागीयतेच्या प्रश्नांवर एकूणच वेगळ्या दृष्टिकोनातून पाहत होते. गोडसे आणि काही इतर राष्ट्रवादी नेते गांधींच्या या धोरणांवर नाराज होते, कारण त्यांना वाटायचं की गांधींनी हिंदू समाजाच्या हितांचा विचार कमी केला आणि मुस्लिमांसाठी जास्त सहानुभूती दाखवली. यामुळे काही लोकांना गोडसेचं कृत्य समजण्यास मदत झाली आणि त्या दृष्टीकोनातून ते कृत्य उचित वाटलं. पण गांधींना समजून घेण्यास अनेक जण कमी पडले. ज्यांना गांधी पूर्णपणे समजले, ते कधीही त्यांच्या हत्येचे समर्थन करणार नाही. येणारा काळ त्याचे उत्तर दिल्याशिवाय राहणार नाही.

सदावर्तेंना गांधीर्याने घेण्याची गरजच नाही
महात्मा गांधींच्या हत्येचे समर्थन नथुराम गोडसे आणि त्यांच्या काही साथीदारांनी केले होते, ज्यांनी गांधींच्या भारत फाळणीदरम्यान मुस्लिमांबद्दल असलेल्या भूमिकेमुळे असंतोष व्यक्त केला होता. हिंदू महासभा या राजकीय पक्षाचा सदस्य असलेल्या गोडसे आणि त्यांच्या साथीदारांनी गांधींच्या हत्येचा कट रचला होता. गांधींच्या हत्येचा निर्णय या सर्वांच्या विचारांवर आधारित होता आणि त्यांनीच हत्येचे समर्थन केले होते. महात्मा गांधींची हत्या ३० जानेवारी १९४८ रोजी वयाच्या ७८ व्या वर्षी बिरला हाऊस (आता गांधी स्मृती)च्या कंपाऊंडमध्ये झाली. त्यांचा मारेकरी नथुराम विनायक गोडसे, पुणे येथील हिंदू महासभा या राजकीय पक्षाचा सदस्य होता. फाळणी दरम्यान गांधींनी मुस्लिमांना महत्त्व दिले, याबद्दल गोडसे आणि त्यांच्या साथीदारांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली होती, जे त्यांच्या हत्येमागील एक प्रमुख कारण मानले जाते. अनेकदा त्यांना मारण्याचे प्रयत्न झाले होते. पण आता महात्मा गांधींची हत्या होऊन इतके वर्षे झाले तरी त्यांच्या मारेकऱ्यांना आदरार्थी संबोधले जाते. भारताचे पंतप्रधान जगन्मोहन प्रवास करतात. परदेशात ज्या ज्या ठिकाणी महात्मा गांधींचा पुतळा असेल, तेथे ते नतमस्तक होतात. पण अलीकडच्या काळात त्यांच्याच विचारांची माणसे गांधीजींची हत्या करणाऱ्यांना देव मानू लागले. त्यामुळे समाजमन अस्वस्थ होत चालले आहे. गुणरज सदावर्त यांना गांधीर्याने घेण्याची गरज नाही. तेव्हाही त्यांची लायकी पण नाही. पण म्हणतात ना 'महातारी मेल्यावे दुःख नाही, पण काळ सोकावतो'.

सतत प्रसिद्धीच्या प्रकाश झोतात राहण्यासाठी ते नेहमी प्रसार माध्यमांच्या प्रतिनिधींना बोलावतात व नको त्या स्टडीलॅनने बिभत्स अरडाओरड करतात. त्यांच्या पत्नी देखील त्यांना समर्थन करतानाचे विनोदी चित्र संपूर्ण महाराष्ट्र पाहत असतो. अनेकांना हसू फुटते. परंतु बोलण्याच्या ओघात सदावर्त

कोणत्याही दिशेला जातात. पण सदावर्तेंचे उद्योग फार काळ चालू शकणार नाही. एक ना एक दिवस त्यांचा महाराष्ट्रात उद्रेक होईल, त्याचवेळी कदाचित सरकारला जाग येईल असे वाटते!

(कालच्या अंकावरून पुढे)

पाव दुखावला पण हात तर काम करू शकतात ना! म्हणून रामव्याने घरात रोप लावायचं काम चालू ठेवलं. त्याचं काम अजिबात थांबलं नाही. एका व्यक्तीने आपल्या मुलाच्या लग्नाच्या निमित्ताने रामव्यांच्या कामासाठी मदत म्हणून ५००० रुपये देणगी स्वरूपात दिले. तर तेही रामव्याने वृक्ष लावावडीच्या कामात खर्च केले. नसा-नसात निसर्ग प्रेम भरलेल्या ह्या रामव्याला लोकांनी सल्ले दिले की, तू लावलेली झाडे तू विकून पैसे मिळव तुला भरपूर पैसे मिळतील. तर रामव्या म्हणाले, या काळ्या आईच्या पोटातून जन्मणाऱ्या झाडांना मी विकण्यासाठी नाही लावलं. या झाडांमुळे आपल्या सगळ्यांनाच फायदा होणार आहे. शुद्ध हवा, भरपूर पाऊस आणि पर्यावरणाचा समतोल राखला जाईल, म्हणून मी ही झाडां लावलीत.रामव्यांचे म्हणणे आहे की, निसर्ग आपण न मागत आपल्याला उपयोगी पडणाऱ्या सगळ्या झाडांची निर्मिती करतो. आपल्याला चांगली फळे फुले देते. तर मग आपले कर्तव्य आहे की आपण निसर्गाचे रक्षण केलेच पाहिजे. पुढे ते असेही म्हणतात की,तुम्ही तुमच्या मुलांना फक्त फळे खावला देऊ नका. त्यांना त्या झाडाचे रोप आणून द्या आणि लावायला सांगा. त्याची निगा

राखायला शिकवा. म्हणजे मुले मोठी झाल्यानंतर त्यांना त्याच झाडाची गोड फळे चाखता येतील. त्यातला आनंद काही वेगळ्याच असेल. आज जी लहान मुलं आहेत तीच उद्याचे नागरिक होणार आहेत. मग लहानपणीच त्यांना निसर्गाचं ज्ञान द्या म्हणजे मोठेपणी त्यांना आनंद मिळेल. निसर्गाबद्दल प्रेम वाटेल. ते म्हणाले होते, मी सरकारलाच सांगणार आहे की तुम्ही सरकारी जमिनीत रक्तचंदनाची झाडे लावून ती मोठी झाल्यावर सरकारतर्फेच लिलावाच्या पद्धतीने विका. म्हणजे तुम्हाला भरपूर पैसे मिळतील. ही रामव्यांची सूचना सरकारने मान्य देखील केली. रामव्यांची आपल्या कामावर निष्ठा आहे. त्यांनी केलेल्या कामाचे फळ आता सगळीकडून त्यांना मिळायला लागले आहे. लोक आता त्यांच्या कामाची वाहवा करायला लागले आहेत. त्यांना आपोआपच नावलोकिक मिळायला लागला आहे. काही राज्यस्तरीय सरकारी पुरस्कारांसोबत त्यांना २०१७ साली भारत सरकारकडून पद्मश्री पुरस्कारही मिळाला आहे.प्रसिद्धीची आस नसलेल्या, धनाची लालसा नसलेल्या, पण निसर्गाची समृद्धी सतत वाढत राहो या उत्कट इच्छेने काम करणाऱ्या या अवलीचाला शतशः प्रणाम:..

एक कोटी झाडे लावणाऱ्या हिरोची कहाणी!

उत्तरार्ध

कार्तिक शुक्ल द्वितीयेला भाऊबीज साजरी केली जाते. भाऊबहिणीच्या प्रेमळ, निर्मळ नात्याचे प्रतीक म्हणजे भाऊबीज! या दिवशी मुलूची देवता यम आपल्या बहीण यमुना हिच्या घरी जेवायला गेला; म्हणून या दिवसाला यमद्वितीया असेही म्हटले जाते. या दिवशी बहीण भावाला ओवाळते आणि त्याच्या दोघार्यांसाठी प्रार्थना करते. भाऊ, बहिणीचे रक्षण करण्याचे वचन देतो. तसेच ओवाळणी म्हणून भेटवस्तू, कपडे, अलंकार देतो. सहजच मनात विचार येतो की, अशा भेटवस्तूंसोबतच जर भावाने बहिणीला आजच्या काळानुसार आवश्यक असणारी ओवाळणी दिली, तर नक्कीच तिला त्याचा खरा लाभ होईल. कारण आजची स्थिती पाहता कोणतीही स्त्री सुरक्षित नाही. दररोज कुठे ना कुठे स्त्रियांवर बलात्कार, अत्याचार, एकतर्फी प्रेमातून होणारी हत्या अशा

: भाऊबीज : काळानुसार दिलेली ओवाळणी
घटना घडतच आहेत. अशा परिस्थितीत भावाचे कर्तव्य आहे की त्याने बहिणीचे रक्षण करावे. तसेच स्वतःचे रक्षण करण्यासाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण घेणे गरजेचे आहे, याचे महत्त्व बहिणीला पटवून द्यावे. आज हिंदू तरुणीवरील अजून एक संकट म्हणजे लव्ह जिहाद! लव्ह जिहादच्या जाळ्यात न अडकण्यासाठी धर्मशिक्षण देणे ही काळाची गरज आहे. या पार्श्वभूमीवर लव्ह जिहादविरुद्ध कायदा बनवावा याकरिता महाराष्ट्रात नवरात्रोत्सवाच्या काळात हिंदू जनजागृती समितीने स्वाक्षरी अभियान चालवले. हा अतिशय स्तुत्य उपक्रम होता, ज्याद्वारे व्यापक प्रमाणात समाजात जागृती निर्माण झाली.भाऊबीजेच्या निमित्ताने बहिणीला स्वसंरक्षणार्थ सिद्ध होण्यासाठी प्रोत्साहित व प्रशिक्षित करणे, हीच खऱ्या अर्थाने काळानुसार दिलेली ओवाळणी ठरेल!

■ अॅड. सौ. वैशाली परांजपे, नागपूर.

लक्ष्मीपूजनाचे महत्त्व

लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी वर्षभरातील जमाखर्चाचं हिशेब केला जातो. वर्षभरातील हा जमाखर्चाचा हिशोब लक्ष्मीसमोर ठेवायचा असतो. आपल्या वर्षभरातील जमाखर्चाचा लक्ष्मीसमोर ठेवून प्रार्थना करायची असते की, हे माते तुझ्या कृपेने आणि आशीर्वादाने मिळालेल्या या धनाचा उपयोग आमच्याकडून सत्कायासाठी आणि ईश्वरीकायासाठी होऊ देत. आम्ही जो हिशेब तुज्यासमोर ठेवत आहोत त्याला तुझी संमती असू देत. आम्ही तुज्यापासून काहीही लपवून ठेवू शकत नाही. आम्ही जर तुझा योग्य वापर केला नाही तर तू आमच्या जवळून निघून जाशील. याची जाणीव सतत आम्हाला राहू देत. लक्ष्मीदेवीला अशा प्रकारची प्रार्थना केल्यामुळे आपल्यामधील कर्तव्यापाठी भावना नष्ट होतं ते आपल्याकडे असलेल्या धनाने आपल्याला त्याचा उत्पन्न किंवा गर्व न होता आपल्यामध्ये विनयशीलता येते.

■ शंकर पवार, सातारा.

आधुनिक जीवनशैली मुळे व्यस्त झालेली माणसं ही स्वतःच्या संस्कृतीला पर्यायी मार्ग शोधीत सण उत्सव साजरा करताना पूर्वंजांना लावलेली परंपरा यामागचा शास्त्रीय दृष्टिकोन तसेच महत्त्व विसरून सण साजरा करतांना ट्रेंड प्रमाणे बदलत उत्सव साजरा करतो. ही भारतीय संस्कृती विसरून पाश्चात्य विचारांचे अनुकरण करणे कितपत योग्य आहे? हा प्रत्येकाचा प्रश्न जरी असला तरी दिवाळी सारख्या प्रकाशमय पर्वांवर एकजूट होऊन त्यातून आनंदाची देवाणघेवाण, एकोपा, सहयोग, प्रेम, वैचारिक फराळ दिवाळी अंकाचं, भेटीघाटीचा उत्साह, सुट्टीचा आनंद, भावंडात असणार प्रेम,खरेदीचा आनंद, ही जगण्याची मज्जा भारतीय संस्कृती आपणास देते. दिवाळी म्हटलं की आनंद, उत्साह, ऊर्जा, उमेद, अन दीपोत्सव सर्वत्र आनंद खाण्याची चंगळ, नवीन कपडे खरेदी, व बरच काही ...ज्या सणाची आपण वर्षभर वाट पाहतो, काहीही नवीन योजल किंवा घ्यायचं असेल वर्षभर तरी... आपण दिवाळीतचेंक म्हणून ती वेळ हाणून नेतो ...थोडक्यांत आपल्या इच्छा पूर्ण करणारा सण म्हणजे दिवाळी.... पूर्वी दिवाळी की वाट पाहणारी आपण सर्व नियोजन करून दिवाळी साजरी करण्यासाठी वेळ, परिश्रम, यांचा वाटा असायचा. दिवाळीपूर्वी घरातील साफसफाई करतांना अडगळीत पडलेल्या वस्तू आठवणी सांगून व्यवस्थित ठेवत असत. तेव्हा कमी मिळकतीत सर्वांचा गरजा पूर्ण करून उलेल्या पैशाची जी बचत व्हायची ती साठवून वर्षातील दिवाळी व्हायची. मोजक्या पैशात घराची साफसफाई, रंगरंगोटी, कपडे, वस्तू, किराणा सजावटीचे सामान खरेदीची लगबग व्हायची. कमी पैसा कमी गरजा व काटकसर नियोजनातून मिळालेली प्रत्येक वस्तू आनंद देणारी होती. आज पैसा आहे पण त्या काटकसर दिवाळीची आठवण झाल्याशिवाय राहत नाही, खर्चाचा खरा हिशोब ठेवणारी ती रुपयांची किंमत ह्या ऑनलाईन जमान्यात हेत नाही.

सणासुदीच्या काळात, किंवा रोजचा स्वयंपाक बनवण्यासाठी देखील एक गोष्ट आहे ज्याशिवाय जेवण तयार होऊ शकत नाही. ते म्हणजे तेल. भाजी बनवण्यासाठी, काही तळण्यासाठी तेल हे लागतेच. बहुतेक घरांमध्ये स्वयंपाकासाठी मोहरीचे तेल किंवा रिफाईंड डालला तेल वापरले जाते. तथापि, हे आरोग्यासाठी खूप हानिकारक मानले जाते. मग आरोग्यासाठी चांगले असणारे स्वयंपाकाचे तेल कोणते जे कोणताही विपरीत परिणाम करत नाही. या तेलामध्ये बनवलेले अन्न खाल्ल्याने तुमचे हृदय आणि मनही निरोगी राहील आणि वजन वाढण्यासही प्रतिबंध होईल. स्वयंपाकासाठी कोणते तेल वापरले पाहिजेत हे जाणून घेऊयात. पसिद्ध गॅस्ट्रोएन्टेरोलॉजिस्टांच्या म्हणण्यानुसार तुम्ही योग्य स्वयंपाक तेल निवडले तर तुमच्या आरोग्याचे कधीही नुकसान होणार नाही. खरं तर, ते तुमचे आरोग्य सुधारेल आणि तुम्हाला तंदुरुस्त ठेवेल. नारळचे तेल : आपण वर्षानुवर्षे नारळचे तेल वापरत आहोत, पण तुम्ही कधी ते स्वयंपाकासाठी वापरले

दीपोत्सव स्नेहपूर्ण आनंदाचा !

खिशात दमडी असल्याशिवाय काही घेण्याची हिममत नव्हती. आपण जाणीवपूर्वक रांगोळी पासून तर तोरण, दिवे, झाडू पर्यंत प्रत्येक गोष्ट ही ऑनलाईन खरेदीतून विकतघेतो आपल्या आसपासची काही मंडळी छोट्या छोट्या , घरगुती वापरातील गोष्टी फुटपाथ वर विक्रीसाठी बसून सकाळ पासून तर सायंकाळ पर्यंत दोन पैसे कमवून दोन वेळचे पोटा भरण्यासाठी घडपड करीत असतात त्यांना काही श्रीमंत होण्याची ओढ नसते फक्त मिळालेली मिळकत व घडपड ही जगण्याचा उद्देश असते आता ह्या धावपळीच्या जीवनात वेळेअभावी घरातील साफसफाई ही कामवाली बाई पासून सुरू होऊनकर्त्या घराची मालकीण ऑनलाईन शॉपिंगच्या प्लॅटफॉर्मवर खरेदीसाठी आपला नसणारा वेळ ह्या मोबाईलवर घालवून ऑफरच्या निवाख्यात फसलेली असते. घरात पूर्वी दिवाळी साठी खास घरगुती उठणे तयार करणारी मंडळी आता ऑनलाईन बाजार खरेदी करून घेतात कपडे दिवे, किराणा, सजावट साहित्य, फराळ हे सर्व ऑनलाईन खरेदी करणारे आपण सर्व कधी काळी प्रत्येकाच्या आवडी निवडीप्रमाणे चव जपणारे घरगुती पदार्थ तयार करून प्रेमाने एकमेकांच्या घरी देवाणघेवाण करून आनंदाचा फराळ वर्षभराच्या स्नेहासाठी पुरेसा असतो तोही आता बाजारातील मिठाईच्या बॉक्स ने दुरावला आहे

उमेश ज्ञानेश्वर ईथे कृष्ण विहार, नागपूर 9518571138 ikhe.soil@gmail.com

दिवाळीचा आनंद व्यक्त करताना परिभाषा ही बदलल्या पूर्वी मातीची पणती व त्यांचे झगमगाट ही मोहून टाकायची एक पणती जी कुंभाराच्या तालमीत घडलेली व प्रत्येकाच्या आयुष्यात तेजोमय करणारी ती पणती तिमिरातुनी तेजाकडे नेणारी आज कृत्रिम, मेणाच्या, शोभेच्या, चार्चनिज वस्तूमुळे दबली आहे सर्वत्र झगमगाट फक्त चायनीज लॉयटिंग व कृत्रिम दिव्यांचाच असतो. तसेच तोरण व फुलेही कृत्रिम, रांगोळी ही स्टिकरच्या, फटाक्यांची आतिथवाजी ही निव्वळ देखाव्याचा भाग. श्रीमंतीचें प्रदर्शन करणारे मात्र झेंडूची फुले, तोरण, रांगोळी, पणत्या, लाह्या बताशे, झाडू , आकाशदिवे घेतांना फुटपाथवर भाव करून वस्तू कवडीमील मिळाल्यात यासाठी बोली लावतात . हीच का ती श्रीमंती...! ऑनलाईन घरेदी करताना कुठल्याही मर्यादा न पाळता वस्तू विकत घेऊन स्थानिक विक्रेते छोटे दुकानदार यांना डावलून आपला उद्देश सार्थ जरी करित असलो तरी सामाजिक विषमता निर्माण होत आहे. दिवाळी प्रकाशपर्व साजरे करताना वर्षभरपाट जोडलेली माणसं मग रोजचा भाजीवाला पासून तर कचरेवाला पर्यंत, दुकानदार, सहकारी, मित्र, नातेवाईक यांच्य पर्यंत स्नेह वाढविणारा आनंदाचे , प्रेमाचे, सहयोगाचे नाते जोळसणारा खरा आनंद उत्सव आहे. **दिवाळी साजरा करणारा संकल्प :-** घरगुती सजावट साहित्य हे फुटपाथवर बसणाऱ्या

छोट्या विक्रेत्याकडून घ्यावीत . आनंदाचा दीप तळगाळातील गरजू लोकांसोबत लावून त्यांना प्रेमाचा सहवास, फराळ, गरजेच्या वस्तू देऊन साजरा करूया. एक दिवा हा आपल्या अवतीभवती असणाऱ्या अन्याय अपंग, आश्रमात, वृद्धाश्रम येथे भेट देऊन मदतीचा नंददीप लावून उजळया. फटाके फोडण्यापेक्षा त्या पैशाचे गरजू लोकांना मदत करून आनंद प्रकाशित करा. फराळ विकत घेतांना गृह उद्योग यांच्या कडून घ्यावा म्हणजे बचतगट, यांचे सक्षमीकरण होईल व जगण्याची उमेद निर्माण होईल इथे ऑफरचा खेळ नसला तरी पैसे कमविण्यासाठी आपण त्यांना ऑफर देऊ शकू. जुनी कपडे ,साहित्य, पुस्तके हे रद्दीत विकल्या पेक्षा गरजू होतकरू, लोकांना मोफत द्या. मातीचे दिवे, कागदी आकाश कंदील हे सर्व स्थानिक बाजारातील लहान विक्रेते यांच्या कडून घेतांना अपंग व्यक्तीच्या कडून खरेदीला प्राधान्य द्या खरेदी मॉल शॉपिंग प्लॅटफॉर्म वरून करण्याऐवजी विविध दुकानातून माल घेऊन त्यांच्या हातांना काम द्यावे. लखळ प्रकाश करताना एक तरी दिवा अंधकार असणाऱ्या जागेवर लाऊन आशेचा किरण प्रज्वलित करा. सफाई कर्मी, घरातील कामवाली ,गाई यांनाही आपल्या आनंदात सामाहून घ्या त्यांना या निमित्ताने यथाशक्ती भेटवस्तू, मदत, सन्मान देऊन आनंद दितुन्यात करा. इथूंचे खर्चाच उधळपट्टी न करता ती पुंजी भविष्यातील नियोजनासाठी ठेवा . विविध दुकानातून वस्तू खरेदी करताना भाव न करता फुटपाथवर बसणारी मंडळींच्या आनंदाचे भागीवार व्हा. दोन शब्द प्रेमाचे अन आपुलकीचे देणे हेही प्रकाशमय पर्वाची नांदीच आहे. दिपपर्व साजरा करताना कुणाला न दुखवता, प्रत्येकाला आपल्या आनंदात सामील करा म्हणजेच खरा स्नेहपूर्ण दीपोत्सव! शुभ दीपावली!

अक्षीकायन
प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२९३९४३९९)

दीपोत्सव...!

मानवतेप्रती हृदयात व्हावी संवेदनाची निर्मिती तर भुतलावर नांदेल भौ सुख समृद्धी शांती..

अज्ञानच तर आहे मानवी समस्यांचे मुळ दिपोत्सवाने व्हावा त्याचा विनाश समुळ ...

अडल्या नडलेल्याच्या जो येतो कामी त्यावर कृपा करते माता महालक्ष्मी ..

स्वयंपाक करताना कोणते तेल वापरणे आरोग्यासाठी चांगले?

आहे का? या तेलात बनवलेले अन्न लवकर खराब होत नाही किंवा जळत नाही. ते कमी तेलकट देखील मानले जाते. नारळचे तेल शरीराला ऊर्जा प्रदान करते. **शेंगदाणा तेल :** स्वयंपाकासाठी शेंगदाण्याचे तेल देखील वापरू शकता. शेंगदाण्याच्या तेलात आरोग्यासाठी उपयुक्त असे अनेक पोषक घटक नक्की मिळतात.

नाही. तूप : शतकानुशतके भारतीय स्वयंपाकघरांमध्ये तूप वापरले जात आहे. तथापि, तूप महान आहे, म्हणून लोक बहुतेकदा तेल किंवा रिफाईंड तेलाचा वापर करतात. तुम्ही तूप वापरून देखील स्वयंपाक करू शकता. पण नक्कीच प्रमाणातच वापर करा. **एवोकोनो तेल :** अॅव्होकोनो तेल हे देखील सर्वोत्तम तेल मानले जाते. अॅव्होकोनो तेलाला सुगंध असतो आणि त्यात तयार केलेले पदार्थ चांगले टिकतात. तसेच त्यात तळलेले पदार्थ खाल्ल्याने त्रास होत नाही दरम्यान या तेलापैकी कोणतेही तेल वापरत असाल तरी ते प्रमाणातच वापर करा. कारण कोणतीही गोष्ट अतिप्रमाणात खाणे हानिकारक असते. त्यामुळे प्रमाणात वापर केल्यास त्याचे आरोग्याला फायदे

■ ■ ■

दिवाळी संदर्भात असलेल्या गमतीदार माहितीने पुरणाल तसेच इतिहासात आपले स्थान निर्माण केले आहे. म्हणूनच हा सण एखाद्या विशिष्ट समूहाचा न राहता संपूर्ण राष्ट्राचा बनला आहे. दिवाळीविषयी काही रांगदा व गमतीदार माहिती खालीलप्रमाणे:-

- प्रभू राम रावणाचा पराभव केल्यानंतर अशोधेला परतत असताना त्यांच्या वाटेवर लोकांनी दिवे लावून स्वागत केल्याचे त्रेतायुगात सांगितले आहे.
- श्रीकृष्णाने अत्याचारी नरकासुराचा वध केल्यानंतर गोकुळवासियांनी आपला आनंद दिवे लावून व्यक्त केल्याची कथा प्रचलित आहे.
- देवीने महाकालीचे रूप धारण करून राक्षसांचा वध केला होता. त्याचा वध केल्यानंतरही महाकालीचा क्रोध कमी झाला नव्हता, तेव्हा भगवान शंकराने स्वतः देवीच्या चरणी लोटगण घातले. शंकराच्या शरीर स्पर्शाने महाकालीचा क्रोध शांत झाला. त्याची आठवण म्हणून लक्ष्मीची पूजा केली जाते. या दिवशी तिच्या रौद्ररूपाची पूजा करण्याची प्रथा आहे.
- बळीराजाने आपल्या पांढऱ्याच्या जोरावर त्रैलोक्यावर विजय मिळविला होता. या विजयाने भयभीत झालेल्या देवांनी भगवान विष्णूची प्रार्थना केली. त्यांची प्रार्थना ऐकून विष्णूने वायव्य रूप धारण करून बळी राजाला दान पायांत तीन मागितले. विष्णूने तीन पायांना त्रैलोक्य घेतले. बळीच्या दानश्रृंणामुळे प्रसन्न झालेल्या विष्णूने त्याला पाताळाचे राज्य देऊन भू-लोकवासी त्याच्या आठवणीनिमित्त प्रत्येक वर्षी दिवाळी साजरी करतील असे आश्वासन दिले.
- शिखांचे सहावे गुरू हरगोविंदसिंग बादशाह जहांगीरच्या कैदेतून सुटून कार्त्तिक अमावस्येच्या दिवशी अमृतसरला आले होते.
- दिवाळीच्या एक दिवस अगोदर म्हणजे चतुर्थीला श्रीकृष्णाने नरकासुराचा वध केला होता. यामुळे आनंदी झालेल्या गोकुळवासियांनी दुसऱ्या दिवशी अमावस्येला दिवे लावून आनंद साजरा केला होता.
- इसवी सन पूर्व ५०० वर्षापूर्वी मोहेंजोदडो येथे सापडलेल्या अवशेषांमध्ये एका मातीच्या मूर्तीनुसार त्याकाळी दिवाळी साजरी केली जात असल्याचे समजते. मूर्तीच्या दोन्ही बाजूला दिवे जळताना दिसून येत होते.
- इसवी सन पूर्व २५०० वर्षापूर्वी गौतम बुद्धांच्या अनुयायांनी त्यांच्या स्वागतासाठी लाखो दिवे लावून दिवाळी साजरी केली होती.
- सम्राट विक्रमादित्याचा राज्याभिषेक दिवाळीच्या दिवशी

झाला होता. त्याच दिवशी दिवे लावून जनतेने आनंद साजरा केला होता.

- इसवी सन पूर्व चौथ्या शतकातील कौटिल्य अर्थशास्त्रानुसार कार्त्तिक अमावस्येच्या दिवशी मंदिरात आणि घाटवर (नदी किनारी) मोठ्या

दिवाळी पुराण आणि इतिहास

प्रमाणानुसार दिवाळी लावले जाते असल्याचे सांगितले आहे. अमृतसर येथील सुवर्णमंदिराचे बांधकाम दिवाळीच्या दिवशी सुरू झाले होते. जैन धर्माचे तीर्थंकर भगवान महावीर यांनी दिवाळीच्या दिवशीच बिहारमधील पावापुरी येथे आपल्या शरीराचा त्याग केला होता. 'महावीर संवत्' त्यांच्या दुसऱ्या दिवशी सुरू होते. त्यामुळे दीपोत्सव आनंद, उत्साहाने साजरा करण्यात येणारा प्रकाशाचा उत्सव होय. दीपोत्सव हा केवळ उत्सव नसून उत्सवाचे स्नेहसंमेलन आहे. दिवाळी, नरकचतुर्थी, धनत्रयोदशी,

अनेक प्रांतातील लोक याला नवीन वर्षाची सुरुवात मानतात. प्राचीन जैन ग्रंथात दीपोत्सवाचे वर्णन आहे. महावीर निर्वाणामुळे जी अंत्यंत्योर्ती कायमची विझून गेली होती, तिची कमतरता पूर्ण करण्यासाठी आपण बहिःस्थोतीचे प्रतीक म्हणून दिवे लावू या असे कल्पसूत्रात सांगितले आहे. १३. पंजाबमध्ये जन्मलेल्या स्वामी रामतीर्थ आणि महाप्रयाण या दोघांचा जन्म दिवाळीच्या दिवशी झाला होता. त्यांनी दिवाळीच्या दिवशी गंगाकिनारी स्नान करताना 'ओम' म्हणून समाधी घेतली होती.

उदाहरण म्हणजे रघुवंश होय. ती एक महान शक्ती असल्यामुळे नेहमी चांगल्या लोकांच्या हातात राहिली पाहिजे. कारण तिचा चांगला उपयोग होऊ शकतो.

नरकचतुर्थीला महाकालीची पूजा केली जाते. स्वतःचा

बलिप्रतिपदा आणि भाऊबीज या पाच सांस्कृतिक विचारधारा असलेल्या सर्णांचा उत्सव आहे. धनत्रयोदशी म्हणजे लक्ष्मी पूजन! भारतीय संस्कृतीत लक्ष्मीला महत्त्वाचे स्थान आहे. 'सुईला छेदल्यास तिच्यातून उंट निघतो. परंतु, धनवंताला स्वर्ग मिळत नाही. या ख्रिश्चन धर्मातील म्हणीला भारतीय सहमत नाहीत. त्यांच्या दृष्टीकोनातून श्रीमंत लोकच देवाचे लाडके असतात.

लक्ष्मी चंचल नाही तर मनुष्याची वृत्ती चंचल आहे. पैसा या शक्तीच्या आधारे मनुष्य देव किंवा राक्षस बनू शकतो. लक्ष्मी केवळ उपभोगाचे साधन आहे असे मानणार्या मनुष्याचे लवकरच अधःपतन होते. परंतु, तिची पूजा करून तिला परमेश्वरी प्रसाद मानणारा मनुष्य स्वतः पवित्र आणि सुष्ठूलाही पवित्र बनवितो. वाममार्गाने वापरलेल्या लक्ष्मीची अलक्ष्मी होते. स्वार्थ आणि परमार्थासाठी वापरलेल्या लक्ष्मीला वित्त आणि धनलक्ष्मी असे म्हणतात. देवकार्यासाठी वापरलेली लक्ष्मी महालक्ष्मी असते.

प्रकाशोत्सव दीपावली

स्वार्थासाठी शक्ती खर्च करणारा दुर्बोधन, दुस्त्र्याच्या चरणी शक्ती ठेवणारा कर्ण आणि देवकार्यात शक्तीचे हवन करणारा अर्जुन या महाभारतातील तीन पात्रांना महर्षी व्यासांनी उत्कृष्टपणे आपल्यासमोर मांडले आहे. नरकचतुर्थीला कालचतुर्थी असेही म्हणतात. त्यामागे अशी कथा आहे की, नरकासुर नावाच्या राक्षसाने पृथ्वीवर अत्याचाराचे थैमान मांडले होते. त्याच्या अत्याचारापासून स्त्रियांची देखील सुटका झाली नव्हती. त्याने सोळा हजार स्त्रियांना बंदी करून ठेवले होते. तेव्हा भगवान श्रीकृष्णाने त्याचा वध करण्याचा विचार केला. श्रीकृष्णाच्या मदतीने सत्यभामेने नरकासुराचा वध करून स्त्रियांचा उद्धार केला. अमावस्येच्या त्या रात्री सर्व लोकांनी दिवे लावून आनंदोत्सव साजरा केला होता.

दिवाळी म्हणजे वैश्यांचा

(व्यापाऱ्यांच्या) हिशोब-वही पूजेचा दिवस! संपूर्ण वर्षाचे लेखा परिक्षण करण्याचा दिवस होय. या दिवशी मनुष्यानेही त्याच्या जीवनाचा लेखा-जोखा तयार केला पाहिजे. राग, द्वेष, मत्सर यांना दूर करून नवीन वर्षाच्या दिवशी प्रेम, श्रद्धा आणि उत्साह वाढविण्याचा प्रयत्न करावा.

बलिप्रतिपदा (पाडवा): नवीन वर्षाला बलिप्रतिपदा असेही म्हटले जाते. वैदिक विचारांची उपेक्षा करून वर्णाश्रम व्यवस्थेला उध्वस्त करणाऱ्या बळीचा विष्णूने पराभव केला होता. म्हणून त्याच्या स्मरणार्थ बलिप्रतिपदा साजरी केली जाते. बळी दानशूर राजा होता. या दिवशी त्याच्या आठवणींना उजाळा दिला जातो.

दिवाळीच्या दिवशी लक्ष्मीकडे पूज्य दृष्टीने पहावे. भाऊबीजेच्या दिवशी समस्त स्त्रियांकडे आई किंवा बहिणीच्या नजरेने पाहिले पाहिजे. स्त्री ही आदर्शणी आहे. मोह म्हणजे अंधकार! दीपोत्सव म्हणजे अज्ञान आणि मोहाच्या खोल अंधाराकडून ज्ञानाच्या प्रकाशाकडे प्रयाण करणे होय. दिवाळीला दिवे बाहेर जळतात. परंतु आपल्या मनात योग्य दीप प्रकट झाला पाहिजे. मनात अंधकार असल्यास बाहेर जळणारे दिवे निरर्थक ठरू शकतात. दीपक ज्ञानाचा प्रतीक आहे.

धनत्रयोदशी आणि धनवंतरि जयंतीचे महत्त्व

आश्विन वद्य त्रयोदशी या तिथीला धनत्रयोदशी (धनतेरस) हा सण साजरा केला जातो. दीपावलीला जोडून येणार्या या सणाच्या निमित्ताने नवीन सुवर्णलंकार विकत घेण्याची प्रथा आहे. व्यापारीवर्ग आपल्या तिजोरीचे पूजनही याच दिवशी करतात. धनत्रयोदशी म्हणजेच देवतांचा वैद्य धनवंतरी देवता' यांची जयंती. या दिनाचे माहात्म्य या लेखातून जाणून घेऊया.

भावार्थ : ज्यामुळे आपल्या जीवनाचे पोषण सुरुळीत चालू आहे, त्या घनाची या दिवशी पूजन करतात. येथे धन म्हणजे शुद्ध लक्ष्मी. श्रीसूक्तात वसू, जल, वायू, अग्नी आणि सूर्य यांना धनच म्हटले आहे. ज्या घनाला खरा अर्थ आहे, तीच खरी लक्ष्मी ! अन्यथा अलक्ष्मीमुळे अनर्थ घडतो.

वैशिष्ट्ये : हा दिवस व्यापारी लोकांसाठी विशेष महत्त्वाचा मानला जातो; कारण धनप्राप्तीसाठी

श्री लक्ष्मीदेवीचे पूजन केले जाते. या दिवशी ब्रह्मांडात श्री लक्ष्मीदेवीचे तत्त्व प्रक्षेपित होत असते. त्यामुळे जिवाला श्री लक्ष्मीदेवी आणि नारायण यांची कृपा संपादन करता येते. ती कृपा जिवाच्या भावावर टिकून राहाते. आताच्या काळात साधकांना शक्तीची आवश्यकता आहे, तसेच व्यावहारिक सुखापेक्षा जगणे आणि आयुष्य टिकवणे महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे साधना करणाऱ्या जिवासाठी हा दिवस महापर्वणी समजला जातो. आहो. त्यामुळे वर्षभर घरात धनलक्ष्मी वास करते. वास्तविक लक्ष्मीपूजनाच्या वेळी वर्षभराचा आयव्यय (जमाखर्च) द्यायचा असतो. त्या वेळी धनत्रयोदशीपर्यंत शिल्पक

उत्पन्नाचा १/६ भाग धर्मकार्यासाठी अर्पण करावा. महत्त्व : या दिवसाचा बोलीभाषेत धनतेरस असे म्हटले जाते. या दिवशी व्यापारी तिजोरीचे पूजन करतात. व्यापारी वर्ष दिवाळी ते दिवाळी असे असते. नव्या वर्षाच्या हिशोबाच्या वद्धा या दिवशीच आपण त्यांचे पूजन करून वापरात आणल्या जातात.

धनत्रयोदशीच्या दिवशी नवीन सुवर्ण विकत घेण्याचा प्रथा आहे. त्यामुळे वर्षभर घरात धनलक्ष्मी वास करते. वास्तविक लक्ष्मीपूजनाच्या वेळी वर्षभराचा आयव्यय (जमाखर्च) द्यायचा असतो. त्या वेळी धनत्रयोदशीपर्यंत शिल्पक

राहिलेली संपत्ती प्रभुकार्यासाठी व्यय केल्यास सत्कार्यात धन व्यय झाल्यामुळे धनलक्ष्मी शेवटपर्यंत लक्ष्मीरूपाने राहते. धन म्हणजे पैसा. हा पैसा घामाचा, कष्टाचा, धवलांकित असलेला आणि वर्षभरात पै-पै करून जमा केलेला असावा. या पैसाचा न्यूनतम १/६ भाग प्रभुकार्यासाठी व्यय करावा, असे शास्त्र सांगते. परात्पर गुरू पांडे महाराज पूर्वी राजे वर्षाच्या शेवटी आपला खजिना सत्पात्री दान करून खाली करायचे. तेव्हा त्यांना धन्यता वाटायची. यामुळे जनता आणि राजा यांच्यातील संबंध हे कौटुंबिक स्वरूपाचे होते. राजाचा खजिना हा जनतेचा असून राजा त्याचा केवळ सांभाळ करणारा आहे. त्यामुळे जनता कर देताना आडकाठी न करता देत असे. त्यामुळे साहजिकच परत खजिना भरत असे. सत्कार्यासाठी घनाचा विनियोग झाल्यामुळे आत्मबलही वाढत असे.

जीवनांतील अमुल्य तत्त्वे...!

सुखी जीवनाची खरी गुरुकिल्ली म्हणजे आयुष्यात अमुल्य तत्त्वांचा अधिक वापर करणे होय. अतिथय महत्त्वाचा घटक म्हणजे आपली स्वतःची वेळ होय. जीवनात वेळे अभावी सर्व अर्थहीन आहे. आपण स्वतः कोणत्याही तत्त्वाची कधीही टिंगल करू नये, हा स्वतःचा अनादर होईल. आपल्याला धैर्यपूर्ण, समाधानी जीवन जगावयाचे असले तर वेळेचा आदर करणे महत्त्वाचे आहे हिच जीवनाची सफलता आपल्याला टिकविणे गरजेचे आहे. आपण वेळेचे नियोजन व्यवस्थितरित्या केल्यास कधीही त्रास होणार नाही व कामे वेळेवर झाल्यास दुसरे कार्य होण्यास मार्ग सुकर होईल. हेच समाधानी व्यवस्थितकरण होय. वेळेवर कोणतेही कार्य केल्यास आपल्या स्वतःला वेगळेपण प्राप्त होते. आयुष्यात एकदा वेळ गेली की, कधीही परत येत नसते. अर्थातच जीवन जगताना माणसाला वेळेचे भान असणे महत्त्वाचे नाही काय ?

वेळ : आपण कोणतेही कामे करीत असाल तर आपण स्वतः आजूढयातील, महिन्याची कामे कमी करावयाची हि आखणी महत्त्वाची आहे. या योजनाबद्ध आखणीमुळे आपण स्वतः वेळेचा उपयोग केल्यास स्वतःची कामे त्रास न होता वेळेवर होतातच हे मात्र खरे! वेळेवर कामे केल्यास जीवनाला योग्य असा आकार, स्वतःचे व्यक्तिमत्त्वाचा विकास व्हायला सोयीस्तरपणे वाव मिळतो व आनंद निर्माण होतो हे मानवी जीवनाचे खरे गुपीत होय. खाया अर्थाने पाहू जाता क्षमता ही अफाट जरी असली तरीपण आपण वेळेवर कार्य केल्यास हि क्षमता अधिकच कार्यधील राहिल व आपल्याला जीवनात वेगळेपण अनुभवयाला मिळेल. शिवाय, आपण स्वतःच आयुष्याचा मालक बनू शकतो हेच आयुष्याचे अमुल्य घटक आहे असे समजावे.

पैसा : जीवन जगताना आपण स्वतः कमायीचे साधन पाहून खर्च करणे महत्त्वाचे आहे. आपण आयुष्यात कुणाबरोबर स्पर्धा करता कामा नये, असे केल्यास स्वतःला पैसे पुरेसा होऊन निराशा येत असते. आपण विद्यार्थी दक्षेत असताना किंवा बाहेरगावी शिकत असताना येणाऱ्या पैशाचे खर्च करण्याचे नियोजन केल्यास पैसा बरोबर पुरेल व परिवार सदस्यांना त्रास न होता शिक्षण पूर्णत्वाकडे जाण्यास मदत होईल व आनंद मिळेल. पैसा खर्च करताना कोणत्या कामाला किती पैसे खर्च करावे किंवा कोणते कार्य अगोदर करावे, याचे निशेध करणे महत्त्वाचे असते, तेव्हा आपल्या जीवनात यशस्वी होण्यास अधिक मदत होते. आपण नियोजन करताना भविष्याची दृष्टीही ठेवून योग्य आखणीबद्ध पद्धतीने खर्चाचे नियोजन केल्यास आपल्याला स्वतःला पुरेसा होईल व वेळेवर पैसा असल्यामुळे त्रास होणार नाही हे सामान्यांतून शिकण्यासारखे आहे. पैसाची नियोजनबद्ध कामे केल्यास जीवनात अतिउत्तम, समाधान मिळाल्यासारखा राहणार नाही या व्यक्तिगत आनंदाची हजे आपल्या स्वतःसाठी नेहमी उघडीच राहिल व त्यात समाधानाची ज्योत नेहमीच तेवत राहिल. जीवनात स्वतः कष्ट करून काम केले्यास पैसा आपल्याजवळ अखेरपर्यंत टिकून राहिल. अन्यथा वाम मार्गाने किंवा कृण्या व्यक्तिला येईल. देवता हेच विज्ञास ठेवल्याचे खरे यथ आहे असे म्हणता येईल. व्यक्तिमत्व : चांगले व्यक्तिमत्व, स्वभाव हा आनंदापेक्षाही मोठा असा आनंद आहे. तो त्यालाच मिळतो ही जो स्वतःला

खाया अर्थाने सोयीस्तररित्या करणे अगत्याचे आहे. संयम : जीवनात, आपल्या वाईट काळात आपली किंमत कमी करण्याचा प्रयत्न अनेकदा केला जातो, मात्र संयम राखला तर आपले अस्तित्व कोणीच संपवू, हिरावून शकत नाही. त्यासाठी आपले संयमाला टिकविणे फार महत्त्वाचे आहे. कोणतीही गोष्ट करताना थोडाफार संयम राखल्यास मनासारख्या गोष्टी होण्यास स्वतःलाच मदत होत असते व जीवनात आनंदनिर्माण होईल संयम बाळगणे हा आपला मागील जीवन जगण्याचा सवीतम भाग असला पाहिजे. जीवनात संयम हा गुण व योजनाबद्ध सर्वकामाची आखणी केल्यास स्वतः ला समाधान मिळेल. आपण निरर्थक गोष्टींना फार महत्त्व न देता किंवा सोयीस्कररित्या तिलांजळी दिल्यास व स्वतः नाराज न राहता संयम राखल्यास येणारे दिवस आनंदात राहिल. स्वतः आपण कार्यक्षम राहा, काही कामात वेळा पाळणे गरजेचे, कोणतेही कार्य मन राहून केल्यास यथासाठी संयम राखल्यास नवी उर्जा, नवी चेतना प्राप्त होऊन यश संपादन होईल! संयम हे आपल्या जीवनावर परिणाम साधणारी व आयुष्याला खाया अर्थाने आकार व उर्जा देणारी गोष्ट असून त्याचा उपयोगाला प्राधान्य देणे आवश्यक आहे. हेतुत्वज्ञान जीवन आनंदीत होण्याचे खरे मार्गदर्शक ठरू शकतात. चुक नसतानाही केवळ वाद टाळावा म्हणून घेतलेली माघार हे संयमाच फार मोठे प्रतिक आहे. विज्ञास : कौल्युक्त करण्याच्या शेकडो व्यक्तिपेक्षा प्रोत्साहीत करणारी एक व्यक्ती सोबत असावी जी आयुष्यात सर्व नकारात्मकतेला पुरून उरले पण यासाठी स्वतःवर विज्ञास, दुसायावर विज्ञास असणे महत्त्वाचे आहे. जीवनात काही गोष्टी संयम बाळगून करावयाच्या असेल तर स्वतःवर कायम विज्ञास ठेवणे फार गरजेचे आहे. आपल्या विचारामध्ये, स्वप्नामध्ये हरवून गेलेल्या व्यक्तीच्या गर्दीत एकांकी वाटू नये यासाठी स्वतःवर, इतरावर, कुटुंबातील सदस्यांवर व स्वतःच्या व्यक्तीवर विज्ञास बाळगणे, ठेवणे आदाराणे संयमाने वागणे हेच आनंदमय जीवनाचे खरे गणीत आहे. पण, विज्ञास हा माणुसकीला धरून असावा त्यामुळे आयुष्यात गुंतागुंत होत नाही. स्वतःचा मज्जिने केलेल्या कामावर कार्यवर थोडाफार विज्ञास ठेवल्यास स्वतःलाच त्याची यश प्राप्ती झाल्याशिवाय राहणार नाही. आपल्याला वैभवाच्या शिखरावर जात असताना आपल्या स्वतःच्या व्यक्तीवर खाया अर्थाने विज्ञास हा ठेवावाच लागेल. भविष्यात संयम आणि विज्ञास एकत्र नांदले तर स्वतःच्या व इतरांच्या आयुष्यात आनंदाची पर्वणी यायला वेळ लागणार नाही हे मात्र तेवढेच खरे! यासाठी आपण ईश्वराचे आभार मानायला हवे कि ज्वांनी हा देह पृथ्वीस्थलावर चांगले करण्यासाठी पाठविला ? माणसाचे वागणे नितळ असले की, त्याच प्रतिबिंब कुठेही आणि कितीही गर्दी असली तरी उठुनच दिसत. पण, यासाठी विज्ञास या गोष्टीवर अपार श्रद्धा बाळगल्यास मन आनंदीत होते. अर्थातच, आनंदी राहण्यासाठी पैषाने कमविलेल्या वस्तुपेक्षा स्वभावाने कमावलेली माणसे जास्त सुख देतात हेच विज्ञास ठेवल्याचे खरे यथ आहे असे म्हणता येईल. व्यक्तिमत्व : चांगले व्यक्तिमत्व, स्वभाव हा आनंदापेक्षाही मोठा असा आनंद आहे. तो त्यालाच मिळतो ही जो स्वतःला

विसरून इतरांना आनंदीत करतो हेच व्यक्तिमत्व विकाससाठी पायाभरणी करून मन यशाकडे नेऊन आनंदाचे द्वार नेहमी उघडत असतो. पण शरीर सुंदर असेल किंवा नसेल, मात्र शब्द आणि मन, स्वभाव व्यक्तिमत्व शुध्द असयला हवे. कारण, माणसाची सवय आहे की, तो चेहरा लवकर विसरतो पण शब्द आणि चांगले मन, व्यक्तिमत्व कधीच विसरत नाही. हाच चांगुलपणाचामार्ग जिवनात मनाची बाळगल्यास यशाचे क्षेत्रफळाचा प्रवास करता येईल. व्यक्तिमत्वात नेहमी खरेपणा असणे आवश्यक आहे तोच ध्येयापर्यंत आपल्याला खाया अर्थाने पोहचू शकतो यासाठी व्यक्तिमत्वाचा विकास, सवय, चारित्र्य, सन्मान, हखेपण, त्याग, संयम या विविधांगी गोष्टींचा संग्रह ठेवणे अत्यंत गरजेचा आहे तरच चांगला विकास साधून आपण सर्व विकासाच्या दिशेने जाण्यास सक्षम असू. कारण माणुस कळायला माणुसकी लागते. चांगल जाणायला सुंदर विचार लागतात. भरभरून जाणायला पैसा नाही, तर आयुष्य लागत हेच सुखी आणि व्यक्तीमत्व विकास आणि चांगल्या विचाराचे खाया अर्थाने एक प्रकारचे आयुष्याचे समीकरण आहे. पाठीवरचा ओझापेक्षा मनावरचं ओझ नेहमी जड असतं... ते हलके करायचं म्हटलं की, झेलणारा देखील तितकाच आपलासा असावा लागतो.तरच आनंदी सुखी जीवनाचे चाके समतोलरित्या पुढे-पुढे चालत राहणार हाच सुखी जीवनाचा प्रवास म्हणता येईल. जीवनांत सुख दुःखाच्या खडतर वाटेवरून जाताना माणसं मिळवायचे असतात, शत्रु वाचू करायचे असतात, सुखानी गुणायचे असते दुःखानी भागायचे असते, त्यामधुन उरते, ती बाकी म्हणजे जीवनाचे, आयुष्याचे खरे समाधान हेच जीवन प्रवासाचे खरे सोबती असतात.

जाता जाता.... आपल्याला यशस्वी जीवनाची वाटचाल करताना वेळ पैसा, संयम, विज्ञास आणि व्यक्तिमत्व, स्वभाव इत्यादी विविधांगी अमुल्य घटकाकडे जाताने लक्ष देणे महत्त्वाचे आहे. तरच सुखी जीवनाचे स्वप्न साकार करता येईल. जीवन सुंदर आहे त्याची सुंदरता कायम ठेवण्यासाठी स्वतःचा स्वभावाने, व्यक्तिमत्वाने अधिक सुंदर करू शकतो यासाठी संयम हळवेपण त्याग, मानसिकता, आदर सन्मान, दुसायाच्या विचारांचे समर्थन, स्वतःच्या व्यक्तिमत्वात चर्चा तसेच आचार विचाराचे मंथन या विविध गोष्टी स्वतः सोबत बाळगल्या की, जीवनातील यश आपलेच आहे, असे समजावे. परिस्थिती प्रमाणे बदलणारी माणसे सांभाळण्यापेक्षा, परिस्थिती बदलविणारी माणसे सांभाळा... आयुष्यात कधीही अपयश अनुभवयाला मिळणार नाही तसेच जल्लगतीने मिळणारे यश अहंकार निर्माण करतात तर उशिरा मिळणारे यश आपलं व्यक्तिमत्व तयार करते. स्वतःसोबत जेव्हा दुसायाच्या मनाचा देखील जेथे विचार केला जातो, तिथेच माणुसकीचं सुंदर नात तयार होतं. हेच सुखी व समृद्ध जीवनाचे कोड तसेच अमुल्य घटक आहे, असे म्हणणे रास्त ठरावे!

शब्दांकन :
विजय सीताराम सोनारघरे
२४, उदयनगर, नागपूर
मो.नं. ९३२५७३३८३६

लक्ष्मीपूजन करण्याची पद्धत आणि महत्त्व

आश्विन अमावस्येच्या, म्हणजेच लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी सर्व मंदिरांत, दुकानांत, तसेच घराघरांत श्री लक्ष्मीपूजन केले जाते. आश्विन अमावस्येचा हा दिवस दीपावलीचा एक महत्त्वपूर्ण दिवस मानला जातो. सामान्यतः अमावास्या हा अशुभ दिवस म्हणून सांगितला आहे; परंतु दीपावलीतील ही अमावस्या शरद पौर्णिमा अर्थात कोजागिरी पौर्णिमेप्रमाणेच कल्याणकारी आणि समृद्धिदर्शक आहे. या दिवशी श्री लक्ष्मीपूजनासोबत अलक्ष्मी निःसारणीही केले जाते. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी करावयाच्या कृतीमागील शाख या लेखातून जाणून घेऊया.

१. इतिहास लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी श्रीविष्णूने लक्ष्मीसह सर्व देवांना बळीच्या कारागृहातून मुक्त केले आणि त्यानंतर ते सर्व देव क्षीरसागरात जाऊन झोपले, अशी कथा आहे.

२. सण साजरा करण्याची पद्धत प्रातःकाळी मंगलस्नान करून देवपूजा, दुपारी पार्वणश्राद्ध अन् ब्राह्मणभोजन आणि प्रदोषकाळी लतापल्लवींनी सुशोभित केलेल्या मंडपात लक्ष्मी, श्रीविष्णू इत्यादी देवता आणि कुबेर यांची पूजा, असा लक्ष्मीपूजन या दिवसाचा विधी आहे.

लक्ष्मीपूजन करताना एका चौरंगावर अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढून त्यावर लक्ष्मीच्या मूर्तीची स्थापना करतात. काही ठिकाणी कलशावर ताम्हण ठेवून त्यावर लक्ष्मीच्या मूर्तीची स्थापना करतात. लक्ष्मीजवळच कलशावर कुबेराची प्रतिमा ठेवतात. त्यानंतर लक्ष्मी आदी देवतांना लवंग, वेलची आणि साखर घालून तयार केलेल्या गायीच्या दुधाच्या खव्याचा नेवद्य दाखवतात. धने, गुळ, साळीच्या लाह्या, बत्तासे इत्यादी पदार्थ लक्ष्मीला वाहून नंतर ते आमोशना वाटतात. मग हातातील चुडीने पितृमार्गदर्शन करतात. ब्राह्मणांना आणि अन्य क्षुधापंडीतितांना भोजन घालतात. रात्री जागरण करतात.

लक्ष्मीपूजनासाठी आवश्यक साहित्य उपलब्ध झाले नाही, तर जेवढे उपलब्ध आहे, त्या साहित्यात भावपूर्णरित्या पूजाविधी करावा. बत्तासे आदी साहित्य न मिळाल्यास, देवाला घरातील तृप्तासाखर, गूळसाखर किंवा एखादा गोड पदार्थ यांचा नेवद्य दाखवावा.

लक्ष्मी कुणाकडे वास करते ?

आश्विन अमावस्येच्या रात्री जागरण करतात. पुराणांत असे सांगितले आहे की, आश्विन अमावस्येच्या रात्री लक्ष्मी सर्वत्र संचार करते आणि आपल्या निवासासाठी योग्य असे स्थान शोधू लागते. जिथे स्वच्छता, शोभा आणि रसिकता आढळते, तिथे तर ती आकर्षित होतेच; शिवाय ज्या घरात चारित्र्यवान, कर्तव्यदक्ष, संयमी, धर्मनिष्ठ, देवभक्त, तसेच क्षमाशील पुरुष आणि गुणवती अन् पतिव्रता स्त्रिया असतात, त्या घरी वास्तव्य करणे लक्ष्मीला आवडते.

३. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवसाचे महत्त्व सामान्यतः अमावास्या हा अशुभ दिवस म्हणून सांगितला आहे; पण त्याला अपवाद या अमावास्याचा आहे. हा दिवस शुभ मानला आहे; पण तो सर्व कामांना नाही; म्हणून या दिवसाला शुभ म्हणण्यापेक्षा आनंदी दिवस म्हणणे योग्य !

४. श्री लक्ष्मीदेवीला करावयाची प्रार्थना जन्म-खर्चाच्या हिशोबाची वही लक्ष्मीसमोर ठेवायची आणि प्रार्थना करायची, हे लक्ष्मी, तुझ्या आशीर्वादाने मिळालेल्या घनाचा उपयोग आम्ही सत्कार्यासाठी आणि ईश्वरी कार्य म्हणून केला आहे. त्याचा ताळमेळ करून तुझ्यासमोर ठेवला आहे. त्याला तुझी संमती अस्सु दे. तुझ्यापासून मी काही लवचून ठेवू शकत नाही. जर मी तुझा विनियोग योग्य प्रकारे केला नाही, तर तू माझ्या जखळून निघून जाशील, याची मी सतत जाणीव ठेवतो. तेव्हा हे लक्ष्मीदेवी, माझ्या खर्चाला संमती देण्यासाठी भागवंताजवळ तू माझी शिफारस कर; कारण तुझ्या

शिफारशीशिवाय तो त्याला मान्यता देणार नाही. पुढील वर्षाही आमचे कार्य सुरुळीत पार पडू दे.

५. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी रात्री केर का काढतात ? अलक्ष्मी निःसारण

महत्त्व : गुण निर्माण केले तरी दोष नाहीसे झाले, तरच गुणांना महत्त्व येते. येथे लक्ष्मीप्राप्तीचा उपाय झाला, तसेच अलक्ष्मीचा नाशही झाला पाहिजे; म्हणून या दिवशी नवीन केरसुणी विकत घेतात. तिला लक्ष्मी म्हणतात.

कृती : मध्यरात्री नवीन केरसुणीने घरातील केर सुपात भरून तो बाहेर टाकावा, असे सांगितले आहे. याला अलक्ष्मी (कचरा, दारिद्र्य) निःसारण म्हणतात. एव्ही कधीही रात्री घर झाडणे वा केर टाकणे करायचे नसते. फक्त या रात्री ते करायचे असते. कचरा काढताना सुपे आणि दिमडी वाजवूनही अलक्ष्मीला हाकलून लावतात.

६. लक्ष्मीची पूजा करताना अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढावे ?

आश्विन अमावास्याच्या दिवशी केल्या जाणाऱ्या श्री लक्ष्मीपूजनाच्या वेळी अक्षतांनी बनवलेले अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक यांवरून श्री लक्ष्मीची स्थापना केली जाते. सर्व देवतांची पूजा करताना त्यांना अक्षतांचे आसन दिले जाते. अन्य देवतांच्या तुलनेत ही लक्ष्मीदेवीचे तत्त्व अक्षतांमध्ये ५ टक्के जास्त प्रमाणात आकृष्ट होत; कारण अक्षतांत श्री लक्ष्मीच्या प्रत्यक्ष समुपण गुणात्मक, म्हणजेच संपन्नतेच्या लहरी आकृष्ट करण्याची क्षमता असते. अक्षतांमध्ये तारक आणि मारक लहरी ग्रहण करून त्यांचे संचारण करण्याची क्षमता असल्याने लक्ष्मीची पूजा करताना अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढावे. स्वस्तिकामध्ये निर्गुण तत्त्व जागृत करण्याची क्षमता असल्याने श्री लक्ष्मीच्या आसनाच्या स्वरूपात स्वस्तिक काढावे.

७. लक्ष्मी चंचल आहे, असे म्हणण्याचे कारण एखाद्या देवतेची उपासना केली की, त्या देवतेचे तत्त्व उपासकाकडे येते आणि त्यानुसार लक्षणे दिसतात, उदा.श्री लक्ष्मीची उपासना केली की, धनप्राप्ती होते. उपासना कमी झाली, अर्ह जागृत झाला की, देवतेचे तत्त्व उपासकाला सोडून जाते. अशाच कारणांमुळे श्री लक्ष्मी उपासकाला सोडून जाते. तेव्हा स्वतःची चूक मान्य न करता व्यक्ती म्हणते, लक्ष्मी चंचल आहे. येथे लक्षात घेण्यासारखे सूत्र हे की, लक्ष्मी चंचल असती, तर तिने श्रीविष्णूचे चरण केव्हाच सोडून दिले असते. परात्पर गुरू डॉ. जयंत आठवले

संदर्भ : सनातन संस्थेचा ग्रंथसण, धार्मिक उत्सव आणि ज्ञान संकलन : १७. **अंजली पाध्ये, नागपूर** संपर्क : ९९७५५ ३६९०६

सलग चौथ्या दिवशी शेअर बाजारात तेजी

निफ्टी १३३ तर सेन्सेक्स ४११ अंकांनी वाढले

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

सोमवारी शेअर मार्केटमध्ये तेजी कायम राहिली आणि कॉर्पोरेट अर्निंग सिझनमध्ये गुंतवणूकदारांचा उत्साह टिकून राहिला. सेन्सेक्समध्ये ४११ अंकांची वाढ झाली आणि तो ८४३६३ या स्तरावर बंद झाला. निफ्टीमध्ये १३३ अंकांनी तेजी झाली आणि तो २५८४३ या स्तरावर बंद झाला. दिवाळी आठवड्यात बाजार सलग चौथ्या दिवशी वाढत राहिला. फेस्टिव्ह सिझनमध्ये गुंतवणूकदारांचा उत्साह कायम राहिल्याने बाजारात सातत्याने तेजी दिसून आली. कॉर्पोरेट अर्निंग सिझनमध्ये कंपन्यांच्या कमाईने गुंतवणूकदारांना आकर्षित केले आहे.

रिलायन्स इंडस्ट्रीज, भारती एअरटेल, इन्फोसिस, एसबीआय आणि अॅक्सिस बँक यांसारख्या दिग्गज शेअर्सनी निफ्टी ५० मध्ये तेजीचे नेतृत्व केले. निफ्टी मिडकॅप १०० मध्ये ०.७५ टक्क्यांची वाढ झाली, तर निफ्टी स्मॉलकॅप १०० मध्ये ०.४६ टक्क्यांची वाढ नोंदवली गेली. रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे शेअर्स ३.६०

टक्क्यांच्या वाढीसह १,४६८ रुपयांच्या स्तरावर बंद झाले. निफ्टी पीएस्वू बँक इंडेक्स २.८७ टक्क्यांच्या वाढीसह सर्वात पुढे राहिला. त्यानंतर निफ्टी ऑईल अँड गॅस आणि निफ्टी आयटी इंडेक्स अनुक्रमे १.४१ टक्के आणि १ टक्के वाढले. निफ्टी मीडिया आणि निफ्टी फार्मा इंडेक्सही ०.८७ टक्क्यांच्या वाढीसह पुढे सरकेले.

सेन्सेक्स 84,363

निफ्टी 25,843

सेक्टोरियल इंडेक्समध्ये निफ्टी ऑटो इंडेक्स सर्वात कमजोर ठरला, जो ०.१६ टक्क्यांनी घसरला. सफ्ट्वेअर तिमाहीतील पहिल्या तिमाहीच्या उपपन्नात सर्वच क्षेत्रांचे प्रदर्शन चांगले राहिले असून यावरून सूचित होते की

मालक असावा तर असा! सलग तिसऱ्या वर्षी ५१ कर्मचाऱ्यांना दिवाळी भेट म्हणून दिल्या आलिशान कार

चंदीगड, दि. २० वृत्तसंस्था

चंदीगडमधील एम. के. भाटिया या उद्योजकाने दिवाळी भेट म्हणून त्यांच्या कर्मचाऱ्यांना ५१ नवीन आलिशान कार भेट दिल्या आहेत. पंचकुला येथील मिट्सु हेल्थकेअरचे संस्थापक आणि सामाजिक कार्यकर्ते एम. के. भाटिया यांनी नुकतेच त्यांच्या सर्वोत्तम कामगिरी करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना कारच्या चाव्या सुपूर्द केल्या. सर्वोत्तम कामगिरी करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना दिवाळीनिमित्त आलिशान कार भेट देण्याचे भाटिया यांचे हे तिसरे वर्ष आहे. लिंबडइनवरील एका पोस्टरमध्ये भाटिया यांनी लिहिले, “गेल्या दोन वर्षांपासून, आम्ही आमच्या सर्वोत्तम कर्मचाऱ्यांना दिवाळीनिमित्त कार भेट देऊन त्यांचा सन्मान करतो. या वर्षीही ही परंपरा कायम

देवली आहे.” “मी त्यांना कधीही कर्मचारी म्हणून समर्पण नाही. ते माझ्या जीवनातील रौक्स्टार सेलिब्रिटी आहेत. आमच्या प्रवासातील प्रत्येक क्षणाला ब्लॉकबस्टर बनवणारे तारे आहेत. काही

कर्मचाऱ्यांना आधीच कारच्या चाव्या दिल्या आहेत. आणखी काही कार लवकरच येणार आहेत. ही दिवाळी खूप खास असणार आहे!”, असे म्हणत भाटिया यांनी कर्मचाऱ्यांना कारच्या चाव्या देतानाचे फोटो शेअर केले आहेत. भाटिया यांनी या आठवड्यात काही कर्मचाऱ्यांना या आलिशान कार सुपूर्द केल्या आहेत. त्यानंतर शोरूमपासून कंपनीच्या मिट्सु हाऊस ऑफिसपर्यंत “कार गिफ्ट रॅली” काढण्यात आली होती. दरवर्षी इतक्या महागड्या भेटवस्तू का देता, असे विचारले असता भाटिया म्हणाले, “माझे सहकारी माझ्या औषध कंपन्यांचा कणा आहेत. त्यांचे कठोर परिश्रम, प्रामाणिकपणा आणि समर्पण हे आमच्या यशाचा पाया आहे. त्यामुळे त्यांना प्रोत्साहन देणे आणि एका वेगळ्या उंचीवर नेणे हे माझे एकमेव ध्येय आहे.”

मुलांमधील पोटाचा फ्लू आजार आणि उपचार

बदलत्या ऋतूनुसार वातावरणात आणि हवामानात बदल होतोच. अर्थातच या बदलत्या वातावरणामुळे अनेक प्रकारच्या विषाणूजन्य,जिवाणूजन्य आणि बुरशीजन्य आजाराची लागण होते आणि हा आजार जर संसर्गजन्य असेल तर तो झपाट्याने पसरतो. सध्या हिवाळा सुरू आहे आणि तापमानात प्रचंड घट झालेली असल्यामुळेच अनेक प्रकारचे विषाणूजन्य आणि बुरशीजन्य आजार हे हवेच्या आणि पाण्याच्या मध्यमातून परतण्याची भीती असते. थंडीच्या वातावरणात विशेषतः लहान बालकांना अशा आजारांची लागण लगेच होण्याची भीती असते. सध्या बालकांमध्ये पोटातील फ्लूचा आजार आणि त्याअनुषंगाने श्वसनाचे आजार लहान मुलांमध्ये मोठ्या प्रमाणात दिसत आहेत. या फ्लू ची लक्षण नेमकी काय असतात?फ्लू होऊ नये म्हणून काळजी काय घ्यावी?आणि या आजारावर उपचार काय करायचे?या संधर्भात श्वसनविकारतज्ञ डॉ. छाया वजा यांच्याशी साधलेला संवाद.

१|हिवाळ्यात वातावरणात बदल होतो सध्या तापमान प्रचंड कमी आहे या वातावरणात विशेषतः बालकांना कोणते आजार होतात?

प्रौढा प्रमाणेच हिवाळ्याचा लहान बालकांवर खूप परिणाम होतो. लहान मुलांमध्ये हिवाळ्यात पोटाचा फ्लू हा आजार बळावताना दिसतोय. त्याच वेळी सर्दी,खोकला आणि श्वसनविकार देखील वाढतात. कमी तापमानामुळे तीव्र स्वरूपाचा ब्रॉन्कायटायसिस आणि न्यूमोनिया देखील काही मुलांमध्ये दिसतो. हवामानातील बदलामुळे ज्या मुलांची प्रतिकारशक्ती कमी असते अशा मुलांना दमा,ब्रॉन्कायटायसिस सारखे दीर्घकालीन आजार देखील होतात. थंड वातावरणामुळे बालक विषाणूंच्या संपर्कात येतील अल्याने गॅस्ट्रो इंटेरी संघर्भात आजाराची लागण बालकांना लगेच होते.

२| बालकांमध्ये पोटाचा फ्लू हा

हॅलो डॉक्टर

कमी झाल्याने त्यांना उलट्या आणि जुलाब होतात आणि प्रतिकार शक्ती देखील कमी होते. मुलांना पोटात दुखणे, भूक न लागणे अशी लक्षण देखील दिसतात.

३|अशा प्रकारच्या विषाणूजन्य आजारापासून मुलांना दूर ठेवण्यासाठी काय काळजी घ्यावी?

मुलांना संसर्गापासून वाचविण्यासाठी पालकांनी त्यांना गर्दीच्या ठिकाणी किंवा मोकळ्या ठिकाणी नेऊ नये. अस्वच्छ अन्न,शिळे अन्न आणि पाणी मुलांना देऊ नये. आजारी मुलांना शाळेत पाठवू नये. जेवणापूर्वी मुलांना हात साबुनाचे स्वच्छ धुवावला सांगावेत. मुलांच्या आहारात खिचडी,पालेभाजा आणि ताजा फळांचा समावेश करावा आणि

साधा ताप किंवा खोकला असेल तर ताबडतोप वैद्यकीय सल्ला घ्यावा.

४|पोटाचा फ्लू या आजारावर वैद्यकीय उपचार कोणते आहेत?

जर मुलाला ताप असेल तर सुरवातीला तापावर प्रतिबंधात्मक उपचार म्हणून क्रोसीन गोळी दिली जाते. मात्र, हा ताप तीन दिवसांपेक्षा जास्त काळ असेल आणि मुलाला डोकेंदुखी, ओंगळूखी, उलट्या, जुलाब अशी लक्षण दिसत असतील तर ताबडतोप वैद्यकीय उपचार सुरू करावेत. मुलांच्या शरीरातील पाण्याची तूट भरून काढण्यासाठी त्याला व्हायटल झेड पावडर पाण्यातून दर तासाने घ्यावी. शिवाय मुलाला बाहेरचे काहीही खायला देऊ नये.मुलाला ताजा आणि सकस आहार द्यावा आणि जर परिस्थिती गंभीर असेल तर मुलाला ताबडतोप हस्पितळात दाखल करून पुढील उपचार सुरू करावेत.

१|हिवाळ्यात वातावरणात बदल होतो सध्या तापमान प्रचंड कमी आहे या वातावरणात विशेषतः बालकांना कोणते आजार होतात?

प्रौढा प्रमाणेच हिवाळ्याचा लहान बालकांवर खूप परिणाम होतो. लहान मुलांमध्ये हिवाळ्यात पोटाचा फ्लू हा आजार बळावताना दिसतोय. त्याच वेळी सर्दी,खोकला आणि श्वसनविकार देखील वाढतात. कमी तापमानामुळे तीव्र स्वरूपाचा ब्रॉन्कायटायसिस आणि न्यूमोनिया देखील काही मुलांमध्ये दिसतो. हवामानातील बदलामुळे ज्या मुलांची प्रतिकारशक्ती कमी असते अशा मुलांना दमा,ब्रॉन्कायटायसिस सारखे दीर्घकालीन आजार देखील होतात. थंड वातावरणामुळे बालक विषाणूंच्या संपर्कात येतील अल्याने गॅस्ट्रो इंटेरी संघर्भात आजाराची लागण बालकांना लगेच होते.

२| बालकांमध्ये पोटाचा फ्लू हा

लोकारोग्य

आजार दिसतो त्याची लक्षण काय असतात?

लहान मुलांमध्ये प्रचंड प्रमाणात डोकेंदुखी, अंगदुखी, एंसेफाइटि यासारख्या लक्षणासह तीव्र स्वरूपाचा ताप असेल तर हा ताप अडिवात अंमोवार काढू नये. मुलांना तीन दिवसांपेक्षा अधिक काळ जर ताप असेल तर ताबडतोप कोरोना चाचणी करून घेणे गरजेचे आहे. मुलांच्या शरीरात पाण्याचे प्रमाण

केअर हॉस्पिटल्सचे टेक महिंद्रासोबत भागीदारीत २४x७ पेशंट कॉल सेंटर सुरू

भारतातील आघाडीच्या आरोग्य सेवा पुरवठादारांपैकी एक असलेल्या केअर हॉस्पिटल्सने जागतिक तंत्रज्ञान सेवा कंपनी टेक महिंद्रासोबत भागीदारीत प्रमुख श्री. नवीन नारायणन आणि कॉल सेंटर ऑपरेशन्स प्रमुख सुश्री सिमरन कौर सेठी. टेक महिंद्राचे प्रतिनिधित्व करताना श्री. संजय घुग्रा, उपाध्यक्ष ऑपरेशन्स; श्री. कृष्णन कविकल्ल, सहयोगी उपाध्यक्ष ऑपरेशन्स; श्री. कार्तिक, प्रादेशिक प्रकल्प प्रमुख; आणि व्यवसाय विकास आणि संक्रमण संचाचे सदस्य उपस्थित होते. टेक महिंद्राची भागीदारी केल्याने प्रगत ग्राहक संबंध व्यवस्थापन प्रणाली, अखंड रिअल-टाइम अपॉईंटमेंट वेळापत्रक आणि प्रशिक्षित कॉल सेंटर व्यावसायिक येतील. या संयोजनामुळे सर्व केअर रुग्णालयांमध्ये जलद प्रतिसाद मिळेल, रुग्णांच्या विनंत्यांची कार्यक्षम हाताळणी आणि सातत्यपूर्ण, रुग्ण-प्रथम अनुभव मिळण्याची अपेक्षा आहे.

अधिकारी, श्री. राजीव चौरे, उपाध्यक्ष गुणवत्ता आणि मान्यता; नामपल्ली येथील एचसीओओ श्री. शशिकान्त आम्परे, स्ट्रॅटेजी अँड न्यू इनिशिएटिव्हज प्रमुख श्री. नवीन नारायणन आणि कॉल सेंटर ऑपरेशन्स प्रमुख सुश्री सिमरन कौर सेठी. टेक महिंद्राचे प्रतिनिधित्व करताना श्री. संजय घुग्रा, उपाध्यक्ष ऑपरेशन्स; श्री. कृष्णन कविकल्ल, सहयोगी उपाध्यक्ष ऑपरेशन्स; श्री. कार्तिक, प्रादेशिक प्रकल्प प्रमुख; आणि व्यवसाय विकास आणि संक्रमण संचाचे सदस्य उपस्थित होते. टेक महिंद्राची भागीदारी केल्याने प्रगत ग्राहक संबंध व्यवस्थापन प्रणाली, अखंड रिअल-टाइम अपॉईंटमेंट वेळापत्रक आणि प्रशिक्षित कॉल सेंटर व्यावसायिक येतील. या संयोजनामुळे सर्व केअर रुग्णालयांमध्ये जलद प्रतिसाद मिळेल, रुग्णांच्या विनंत्यांची कार्यक्षम हाताळणी आणि सातत्यपूर्ण, रुग्ण-प्रथम अनुभव मिळण्याची अपेक्षा आहे.

जनआरोग्य

संकलन -संयोगजन सुबोध रणशेखर संपर्क- ९८३३११४३२५६ ईमेल -subodh.ranshevre @rediffmail.com

महासागर

NASHIK

Printed by S R PUBLICATION, Published by Shrikrishna Tansukhdas Chandak on behalf of Shrikrishna Tansukhdas Chandak, printed at GODOWN NO. 8, 9, 10, Mohan Arjun Compound, Near Ghartan Padda, Vaishali Nagar, Last Bus Stop, Dahisar (East), Mumbai Suburban, Maharashtra - 400068 and published at Plot No. 5, Anandi Bungalow, Kotwal Park, Tilakwadi, Dhamankar Corner, Nashik, Maharashtra - 422002. Group Editor-in-Chief and Director - Shrikrishna Tansukhdas Chandak, Group Editor - Sandeep Ramrao Kale, Managing Editor - Pankaj Shrikrishna Chandak, Resident Editor- Jayant Mahajan.

महासागर

नाशिक

मुद्रक एस्. आर. पब्लिकेशन, प्रकाशक श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, यांच्या वतीने श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक द्वारे प्रकाशित. मुद्रण स्थळ - गोडाऊन क्र. ८, ९, १०, मोहन अर्जुन कंपाउंड, धर्तन पाडा जवळ, वैशाली नगर, शेवटचा बस स्टॉप, दाहिसर (पूर्व), मुंबई उपनगर, महाराष्ट्र - ४०००६८. प्रकाशन स्थळ - प्लॉट क्र. ५, आनंदी बंगला, कोतवाल पार्क, टिळकवाडी, धमणकर कॉर्नर, नाशिक, महाराष्ट्र - ४२२००२. समूह मुख्द संपादक व संचालक - श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक (मो. ९९२२१७००२३). समूह संपादक - संदीप रामराव काळे. प्रबंध श्रीकृष्ण चांडक PRGI नोंदणी क्रमांक: MHMAR/25/A0219

ट्रम्प यांच्याविरोधातील ‘नो किंग्ज’ रॅलीला उत्स्फूर्त प्रतिसाद

अमेरिकेत लक्षावधी नागरीक रस्त्यावर

वॉशिंग्टन, दि. २० वृत्तसंस्था

अमेरिकेमध्ये शनिवारी ‘नो किंग्ज’ रॅलीला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. अमेरिकेमध्ये अनेक छोटी-मोठी ५० शहरे आणि उपनगरांत २,७०० ठिकाणी या ‘नो किंग्ज’ आंदोलनाचे आयोजन करण्यात आले होते. अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांचे हुकुमशाहीसारखे वागणे आणि प्रशासनातील भ्रष्टाचार याचा आंदोलनात निषेध करण्यात आला. आंदोलनामध्ये सर्व वयोगटातील नागरिक सहभागी होते. ट्रम्प यांच्या स्तराच्या आसपास पोहोचू शकतो. निफ्टीने सोमवारी २५९०० आता २५७५० चा स्तर मजबूत सपोर्ट म्हणून काम करू शकतो. निफ्टीने सोमवारी २५९२६ च्या ऑल टाइम हाय स्तराच्या जवळ पोहोचत आहे. निफ्टीसाठी आता २५७५० चा स्तर मजबूत सपोर्ट म्हणून काम करू शकतो. निफ्टीने आपला बेस शिफ्ट केला असून आता २५७००-२५८०० चा परिसर बायिंग झोन मानला जात आहे.

उच्चांक होता. पाच ठिकाणी एक लाखाहून अधिक नागरिकांनी शांततापूर्ण मोर्चे काढले. पोलिसांनी या ठिकाणी कुणालाही अटक केली नाही. बोस्टन, फिलाडेल्फिया, अटलांटा, डेनवर, शिकागो, सिएटल

येथेही हजारोंच्या संख्येने गर्दी झाली होती. लॉस एंजेलिससह इतर ठिकाणीही नागरिकांनी आंदोलनात सहभाग घेतला होता. सॅन दिएगो येथेही २५ हजारांहून अधिक नागरिकांनी आंदोलनात सहभाग घेतला होता.

गरीब कैद्यांबाबत मोठा निर्णय; सुप्रीम कोर्टाचा सरकारला आदेश

नवी दिल्ली, दि. २० वृत्तसंस्था

देशभरातील तुरुंगामध्ये असलेल्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल कैद्यांना मोठा दिलासा देणारा आदेश सुप्रीम कोर्टाने केंद्र सरकारला दिला आहे. अनेक कैद्यांना जामीन मंजूर होतो, पण त्यासाठी त्यांचे पैसे नसतात. त्यामुळे त्यांना तुरुंगातून बाहेर येणे शक्य नाही. अशा कैद्यांना संबंधित जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाच्या माध्यमातून सरकारने मदत करावी, असा ऐतिहासिक आदेश सुप्रीम कोर्टाने दिला आहे. सुप्रीम कोर्टाचे न्यायमूर्ती एम. एम. सुनीरा आणि न्यायमूर्ती एस. सी. शर्मा यांच्या खंडपीठाने हा आदेश दिला आहे. कोर्टाने स्वतःहून या मुद्द्यावर सुनावणी घेत केवळ पैसे नसल्यामुळे कोणत्याही व्यक्तीला जेलमध्ये ठेवले जाऊ शकत नाही, असे स्पष्ट केले. देशामध्ये हजारो अंडाट्रायल कैदी असे आहेत,

खंडपीठाने नव्या म्हटले की, जर एखाद्या गरीब आरोपीला जामीन रक्कम भरणे शक्य होत नसेल तर जिल्हा विधी प्राधिकरणाकडून ती रक्कम भरता येईल. प्राधिकरणाकडून जास्तीत जास्त १ लाखपर्यंतची रक्कम भरू शकेल. एखाद्या प्रकरणात ट्रायल कोर्टाने अधिकची रक्कम निश्चित केली असेल तर प्राधिकरणाकडून ही रक्कम कमी करण्यासाठी कोर्टात अर्ज दाखल करेल, असे खंडपीठाने स्पष्ट केले. जामीन मिळूनही आरोपी सात दिवसांत जेलमधून बाहेर गेला नाही तर संबंधित तुरुंग प्रशासनाला प्राधिकरणाकडे त्याबाबत माहिती द्यावी लागेल. त्यानंतर प्राधिकरणातील

ज्यांना जामीन मिळाला आहे, मात्र पैशांअभावी ते जामीनासाठी बॉन्ड भरू शकत नाहीत. त्यामुळे त्यांना तुरुंगातच राहावे लागत असल्याचे समोर आले आहे.

खंडपीठाने नव्या म्हटले की, जर एखाद्या गरीब आरोपीला जामीन रक्कम भरणे शक्य होत नसेल तर जिल्हा विधी प्राधिकरणाकडून ती रक्कम भरता येईल. प्राधिकरणाकडून जास्तीत जास्त १ लाखपर्यंतची रक्कम भरू शकेल. एखाद्या प्रकरणात ट्रायल कोर्टाने अधिकची रक्कम निश्चित केली असेल तर प्राधिकरणाकडून ही रक्कम कमी करण्यासाठी कोर्टात अर्ज दाखल करेल, असे खंडपीठाने स्पष्ट केले. जामीन मिळूनही आरोपी सात दिवसांत जेलमधून बाहेर गेला नाही तर संबंधित तुरुंग प्रशासनाला प्राधिकरणाकडे त्याबाबत माहिती द्यावी लागेल. त्यानंतर प्राधिकरणातील

रशिया-युक्रेन युद्ध थांबवायचे असेल तर डोनबास क्षेत्राची वाटणी करा - ट्रम्प

वॉशिंग्टन, दि. २० वृत्तसंस्था

अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी रिविवारी रशिया-युक्रेन युद्धावर मोठे भाष्य केले आहे. ते म्हणाले, “युक्रेनच्या डोनबास प्रदेशाचं विभाजन करून त्याचा मोठा भाग रशियाच्या ताब्यात देणं आवश्यक आहे. तसे केल्यास चार वर्षांपासून चालू असलेलं युद्ध थांबवता येईल.” अमेरिकन हवाई दलाच्या एअर फोर्स जन या विमानानुस प्रवास करत असताना ट्रम्प यांनी प्रसारमाध्यमांशी संवाद साधला. यावेळी ते म्हणाले, डोनबास प्रदेश जसा आता विभागलेला आहे तसाच राहू द्या. दोन्ही बाजूंनी लढाई थांबली पाहिजे. दोन्ही बाजूच्या लष्करांनी आता घरी परतले पाहिजे आणि लोकांचा जीव घेणे थांबवले पाहिजे.” रशिया व युक्रेनमध्ये चार वर्षांपासून युद्ध चालू आहे. रिविवारी युक्रेनच्या डोन हल्ल्यामुळे दक्षिण रशियाच्या ऑरेंजनगॉ रॉस संघराज्या आग आगली. रशियन सरकारची

कंपनी गॅझप्रोमचा हा गॅस प्रकल्प असून जगातील सर्वात मोठ्या गॅस संशोधन केंद्रापैकी एक आहे. रशियन अधिकाऱ्यांनी याबाबत सांगितलं की डोन हल्ल्यात संघराज्या एका भागाचे मोठे नुकसान झाले आहे. यामुळे कझाकस्तानकडून येणाऱ्या गॅसवरील प्रोसेसिंग युनिटमध्ये अडथळा निर्माण झाला आहे. यावर ट्रम्प यांनी भाष्य केलं आहे. ते म्हणाले, “युक्रेनला शांतेसाठी काही जमीन सोडावी लागते.” याआधी देखील ट्रम्प यांनी या विषयावर भाष्य केले होते. रूक्वारी फॉक्स न्यूजला दिलेल्या मुलाखतीवेळी

ट्रम्प यांना प्रश्न विचारण्यात आला होता की रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन युक्रेनचा भूभाग न घेता युद्ध समाप्त करण्यासाठी तयार होतील का? यावर ट्रम्प म्हणाले होते की “नाही, कारण ते काही भाग नक्कीच घेतील. आम्ही (अमेरिका) त्याबाबतीत उदार आहोत. अमेरिका एकाच असा देश आहे जो युद्ध जिंकूनही भूभाग वगैरे न घेता मागे हटतो.” विशेष म्हणजे या मुलाखतीच्या काही वेळ आधी ट्रम्प यांची रशियाचे अध्यक्ष पुतिन व युक्रेनचे अध्यक्ष वोलोदिमीर झेलेन्स्की यांच्याशी चर्चा झाली होती. त्यामुळे ट्रम्प यांच्या या वक्तव्याला खूप महत्त्व प्राप्त झालं आहे. तसेच ट्रम्प यांनी मुलाखतीवेळी सांगितलं की “या आठवड्यात माझी आणि पुतिन यांची बुडापेटमध्ये भेट होऊ शकते.” दरम्यान, युक्रेनने रशियाच्या अनेक ऊर्जा संयंत्रांवर डोन हल्ले वाढवले आहेत. त्यामुळे रशियाकडून यावर काय प्रतिक्रिया येते याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

कर्नाटकमध्ये ‘जातीय जनगणना’ची मुदत वाढवली

बेंगळूरु, दि. २० वृत्तसंस्था

कर्नाटकचे उपमुख्यमंत्री डी. के. शिवकुमार यांनी सांगितले की सरकारने सामाजिक आणि शैक्षणिक सर्वेक्षण म्हणजेच ‘जातीय जनगणना’ची मुदत ३१ ऑक्टोबरपर्यंत वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे. उर्वरित सर्वेक्षण काळात शिक्षकांचा वापर जनगणनेच्या कामासाठी केला जाणार नाही. हे सर्वेक्षण कर्नाटक राज्य मागासवर्ग आयोगाद्वारे करण्यात येत आहे. हे सर्वेक्षण २२ सप्टेंबरला सुरू झाले होते आणि मूळतः ७ ऑक्टोबरपर्यंत पूर्ण होणार होते. मात्र, राज्य सरकारने नंतर सर्वेक्षणाची मुदत १८ ऑक्टोबरपर्यंत वाढवली आणि शिक्षकांच्या मदतीने सर्वेक्षण पूर्ण करण्यासाठी शासकीय व अनुदानित शाळांच्या दसऱ्याच्या सुट्ट्याही १८ ऑक्टोबरपर्यंत वाढवल्या. मुख्यमंत्री सिद्दामय्या यांनी वरिष्ठ मंत्री आणि अधिकाऱ्यांसोबत बैठक घेऊन सर्वेक्षणाच्या प्रगतीचा आढावा घेतला. या बैठकीला कर्नाटक राज्य मागासवर्ग आयोगाचे अध्यक्ष मधुसूदन आर. नाईकही उपस्थित होते. शिवकुमार म्हणाले, “राज्यातील इतर सर्व भागांमध्ये

करणार नाही.” ते पुढे म्हणाले, “जनगणनेच्या कामासाठी २०, २१ आणि २२ ऑक्टोबर रोजी दीपावलीची सुट्टी असेल. सर्वेक्षण पूर्ण करण्यासाठी इतर सरकारी कर्मचाऱ्यांचा वापर केला जाईल. ऑनलाइन सर्वेक्षणाचा पर्याय उपलब्ध करून दिला जाईल, ज्याचा वापर कोणीही करू शकतो. सर्वेक्षण ३१ ऑक्टोबरपर्यंत सुरू राहील.”

सर्वांना दीपावलीच्या हार्दिक शुभेच्छा!

सर्वोच्च न्यायालयीन न्यायाधीश जस्टिस एन. वेंकटेश्वर राव यांनी दीपावलीच्या शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी म्हणले की, दीपावली ही एक संधिची रात्र आहे. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते.

सर्वोच्च न्यायालयीन न्यायाधीश जस्टिस एन. वेंकटेश्वर राव यांनी दीपावलीच्या शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी म्हणले की, दीपावली ही एक संधिची रात्र आहे. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते.

सर्वोच्च न्यायालयीन न्यायाधीश जस्टिस एन. वेंकटेश्वर राव यांनी दीपावलीच्या शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी म्हणले की, दीपावली ही एक संधिची रात्र आहे. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते.

सर्वोच्च न्यायालयीन न्यायाधीश जस्टिस एन. वेंकटेश्वर राव यांनी दीपावलीच्या शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी म्हणले की, दीपावली ही एक संधिची रात्र आहे. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते. या रात्रीला शांतता, एकता आणि प्रगतीची भावना असते.

महासागर

NASHIK

Printed by S R PUBLICATION, Published by Shrikrishna Tansukhdas Chandak on behalf of Shrikrishna Tansukhdas Chandak, printed at GODOWN NO. 8, 9, 10, Mohan Arjun Compound, Near Ghartan Padda, Vaishali Nagar, Last Bus Stop, Dahisar (East), Mumbai Suburban, Maharashtra - 400068 and published at Plot No. 5, Anandi Bungalow, Kotwal Park, Tilakwadi, Dhamankar Corner, Nashik, Maharashtra - 422002. Group Editor-in-Chief and Director - Shrikrishna Tansukhdas Chandak, Group Editor - Sandeep Ramrao Kale, Managing Editor - Pankaj Shrikrishna Chandak, Resident Editor- Jayant Mahajan.

महासागर

नाशिक

मुद्रक एस्. आर. पब्लिकेशन, प्रकाशक श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, यांच्या वतीने श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक द्वारे प्रकाशित. मुद्रण स्थळ - गोडाऊन क्र. ८, ९, १०, मोहन अर्जुन कंपाउंड, धर्तन पाडा जवळ, वैशाली नगर, शेवटचा बस स्टॉप, दाहिसर (पूर्व), मुंबई उपनगर, महाराष्ट्र - ४०००६८. प्रकाशन स्थळ - प्लॉट क्र. ५, आनंदी बंगला, कोतवाल पार्क, टिळकवाडी, धमणकर कॉर्नर, नाशिक, महाराष्ट्र - ४२२००२. समूह मुख्द संपादक व संचालक - श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक (मो. ९९२२१७००२३). समूह संपादक - संदीप रामराव काळे. प्रबंध संपादक - श्रीकृष्ण चांडक PRGI नोंदणी क्रमांक: MHMAR/25/A0219